

Ya Sulat Pablo sa mani taga ROMA

¹ Siku si Pabloy alipên Cristu Jesus. Pinili buy binêg gakun Bapan Namalyari ya magin apostul amên iaryl la Mangêd da Balita. ² Ya Mangêd da Balitan abiin, impangakun Bapan Namalyari sabitun nuna pun sa kapamilatan mani propeta na buy nakasulat ta abiin sa Banal la Kasulatan. ³⁻⁴ Ya balitan abiin tungkul sa Anak na ya sabay ya Panginuun tamun Jesu Cristu. In-anak yan tawu ya ubat sa layin Arin David. Sabitun nanguman yan nabyay ubat sa nangamamati, napaptêgan na sabay siyay makapangyarian na Anak Bapan Namalyari sa kapamilatan Ispiritun Bapan Namalyari ya banal. ⁵ Gawan sa kangêdan Bapan Namalyari, dinyag nakay mani apostul sa kapamilatan Jesus amên ya mani alwan Judio, maisagyat yan silan manampalataya buy manunul kan Jesus. Pandaygên yan na ati amên parangalên ya. ⁶ Buy agyan sikaw wa mani manampalataya ya idi baysên sa balayan Roma, kaawyun kaw êt sa mani binêg Bapan Namalyari ya magin tagasunul Jesu Cristu.

⁷ Nanulat taku kamuyun kaganawan baysên sa Roma ya kakaidwan Bapan Namalyari buy pinili nan kay kana.

Labay kuy manugêl kamuyuy kangêdan buy kapatêt-bêkan na ubat sa Bapa tamun Namalyari buy Panginuun tamun Jesu Cristu.

Ya sangkan pamakun Pablo sa Roma

⁸ Muna sa kaganawan, magpasalamat taku kan Bapan Namalyari gawan kamuyun kaganawan sa kapamilatan Jesu Cristu gawan nibalitay panampalataya yu sa buun babun luta. ⁹ Ya Bapan Namalyari ya paglingkuran

kun buun bêkê sa kapamilatan pangaral kun Mangêd da Balita tungkul sa Anak na, tanda nay pawa kun manalangin para kamuyu. ¹⁰ Pawa kun manalangin kan Bapan Namalyari ya labayên nay makalaku waku baysên kamuyu. ¹¹ Nasabêksabêk kakinan makitan kataw amên sabin kamuyuy kangêdan ya ubat sa Ispiritun Bapan Namalyari amên pumas-êy ya panampalataya yu. ¹² Ya labay kun sabin, misasawup kitamun mipapamas-êy sa panampalatayan balang gisa.

¹³ Mani mapatêl, labay kun matandan yuy katiumnu kinan inisip maku baysên, nuwa pawan dilag mamênbên. Labay kun makalaku baysên amên dilag gaku pun mais-akyat sa panampalataya kan Cristu,* kaparisun dinyag ku sa mani alwan Judio sa mani inlaku kuy lugal. ¹⁴ Gawan kaylangan kun ipatanday Mangêd da Balita sa mani nag-aral buy sa asê nag-aral, sa mani biyasa buy sa ayin tanda. ¹⁵ Kabay abiin na sangkan na labay kun iaral la Mangêd da Balita baysên kamuyu sa Roma.

Ya kapangyarian Mangêd da Balita

¹⁶ A ku ikadêng-êy iaral la Mangêd da Balita tungkul kan Cristu, gawan abiin na kapangyarian Bapan Namalyari amên miligtas sa kaparusan ya agyan sisabêt man na manampalataya kan Jesus, mumuna ya mani Judio pamakayari, ya mani alwan Judio. ¹⁷ Tagawan sa kapamilatan Mangêd da Balita, matandan tamu nu parasaantu kitamun pan-ituwad Bapan Namalyarin matinêk. Buy kay maituwad kitamun matinêk sa kapamilatan panampalataya tamu kana ayun sa Kasulatan, “Ya tawuy pan-ituwad Bapan Namalyarin matinêk gawan sa panampalataya na, mabiyan yan biyay ya ayin katganan.”†

---

* 1:13 1:13 Sa Griego, dilag gaku mapupul kamuyu. † 1:17 1:17 Habakuk 2:4.

Ya tubag Bapan Namalyari sa kaganawan nangadawak ka diyag

¹⁸ Si Bapan Namalyari ya idi sa langit, pan-ipakit nay tubag na sa mani tawuy asê mangilala kana buy sa mapanyag kadawakan. Gawan sa kadawakan la, pambênbênan lay katandan sa kapêtêgan tungkul kan Bapan Namalyari. ¹⁹ Kabay parusan silan Bapan Namalyari, gawan malinaw kallay kapêtêgan tungkul kan Bapan Namalyari, ta impatanda nayna kalla. ²⁰ Asê mangakitan si Bapan Namalyari nuwa paubat sabitun dinyag nay kaganawan bagay baydi sa babun luta, ya pangaNamalyari na buy ayin katganan na kapangyarian na, mangakitan sa kapamilitan dinyag na. Kabay ayin silaynan sangkan ya a la tanda si Bapan Namalyari. ²¹ Tagawan agyan tanda layna ya si Bapan Namalyari ya nanyag kaganawan, a laya panulimênên buy pampasalamatan bilang Bapan Namalyari, nun a ya pan-isipin la, pawan ayin kapukatan, buy ya isip la, ayin pangintindi buy pawan kadlêman. ²² Magbibiyasa sila, pakan ayin silayna man tanda. ²³ Ya pangulimên la sa kadakilaan Bapan Namalyari ya ayin kamatyan, inlibayan lan pangulimên sa ribultun mani diyusdiyusan kaparisun tawuy mangamati, mani uybun manuk, mani ayup pa dilag apat ta bitis buy mani ayup pa mandumakap.

²⁴ Kabay pinaulayan silaynan Bapan Namalyari sa nadawak ka kalabayan bêkê la angka sa nanyag silan mamakapadidi buy mamakapadêng-êy sa balang gisa. ²⁵ Ya kapêtêgan tungkul kan Bapan Namalyari, pinagbukutan la buy inlibayan lan kalaraman. Inulimên la buy pinagsuywan ya mani bagay baydi sa babun luta ya dinyag Bapan Namalyari pakan kay si Bapan Namalyari yaman na sêpat ulimênên kanuman. Awuy Panginuun!

²⁶ Gawan sa mani abiin, pinaulayan na silayna sa kalabayan lawini lay mamakapadêng-êy. Asina kalabay

makitakês ya mani babayi sa lawyaki. Ya labay layna man, makitakês sila sa kaparisu lan babayi. ²⁷ Para êt bayduy mani lawyaki. A silayna kalabay makitakês sa babayi. Ya labay lay naman, makitakês sila sa kaparisu lan lawyaki. Pandaygên lay mani mamakapadidi sa kaparisu lan lawyaki. Kabay pinarusan na sila ayun sa nangadadawak ka diyag la.

²⁸ Buy gawan a la labay kilalanên si Bapan Namalyari, pinaulayan na silayna sa ayin pukat ta pangisip la amên daygên lay mani bagay ya a la dayi sêpat daygên. ²⁹ Nagin ipus silaynan kaganawan kadawakan, kasaklawan, nangadadawak ka palanu, pamikakasêm, pamatin tawu, pamikisubakan buy pamurayit. Pawa silan mangisip nadawak sa kaparisu la buy magkuwentun ayin kapukatan tungkul sa kaparisu la. ³⁰ Pansirên lay kaparisu la, natubag-tubag sila kan Bapan Namalyari, mani ayin silan panggalang, mapagmatag-ay buy mayabang sila. Mapanyag silan nadawak buy mapallumaban sa mangatwa la. ³¹ Asê makapukat, mani mamisupakat, ayin pangidu buy ayin lunus sa kaparisu. ³² Tanda lay utus Bapan Namalyari ya nu daygên lay parabaysên na kasalanan, naspas silan parusan kamatyan. Nuwa panisundu la pun êt ta panyag lan parabaydu buy matula sila pun êt makakit kaatag ga manyag parabaydu.

2

Ya pangatul Bapan Namalyari

¹ Amêsên, dat sabin muy kay sêpat atulun na mani tawun abiin gawan sa kadawakan la. Nuwa nu panatulun muy kaparisu mu, inatulan minay sarili mu, gawan pandaygên mu êt ta nadawak ka pandaygên la. Kabay parusan kaw Bapan Namalyari gawan sa mani kasalanan yu. ² Tanda tamuy makatuynungan na pangatul Bapan

Namalyari sa mani tawuy manyag nadawak. ³⁻⁴ Nuwa sisabêt ka amên mangatul kaatag nu pandaygên mu êt ta pandaygên lay nadawak? Indap mu nayi nu miligtas ka sa pangatul Bapan Namalyari gawan tanda muy mangêd ya buy mapamibabata buy asê tambêng mamarusan kasalanan tamu? A yu nayi tanda ya sabay ya kangêdan Bapan Namalyari ya managyat kamuyun magsisi? ⁵ Nuwa gawan sa kaktêyan ulu mu buy sa a mu pagsisi, luyang mun pampabayatên na tubag Bapan Namalyari kamu sa allun pangatul nay makatuynungan. ⁶ Tagawan idin na sa balang gisa ya sêpat sa mani dinyag na.* ⁷ Nu sisabêt man na tawuy mamisundu sa panyag nan mangêd gawan labay nay parangalên buy dayêwên yan Bapan Namalyari buy mabay yan ayin katganan, biyan yabay biyay ya ayin katganan. ⁸ Nuwa sa mani tawuy kay sarili lay panisipin la buy asê kalabay manunul sa kapêtêgan nun a sa kadawakan, sadyay tubag Bapan Namalyari ya miras kalla. ⁹ Kabay ya kaganawan tawuy manyag kadawakan, sadyay kasakitan na madanasan la buy ayin kapatêt bêkan, luyang ngay mani Judio. ¹⁰ Nuwa ya kaganawan tawuy manyag mangêd, pan-ipadayêw buy pamparangalan silan Bapan Namalyari buy biyan na silan kapatêt bêkan, luyang ngay mani Judio. ¹¹ Tagawan asê mamili si Bapan Namalyari sa kaganawan tawu.

¹² Ya kaganawan nangasalanan na ayin tanda sa Kautusan na impasulat kan Moises, parusan sila sa ayin katganan nuwa alwan Kautusan na gamitin Bapan Namalyari sa pangatul na kalla, ta a la tanday Kautusan. Buy ya kaganawan nangasalanan ya magtanda sa Kautusan, Kautusan na gamitin Bapan Namalyari sa pangatul kalla. ¹³ Tagawan ya pan-ituwad Bapan Namalyarin matinêk sa

---

* **2:6** 2:6 Mani Kanta 62:12; Mani Kawikaan 24:12.

pangêlêw na, alwan abituy mallêngê sa Kautusan nun a abituy mani manunul. ¹⁴ Dilag mani alwan Judio ya agyan ayin silan tanda sa Kautusan na impasulat kan Moises, pandaygên lay nay mani idi sa Kautusan ayun sa manan kaugalyan la. ¹⁵ Sa pakapakun baydu, mangakit sa mani diyag lay paran idi sa bêkê lay Kautusan. Ta nu misan, labag sa nakêm lay mani nadyag lay kasalanan buy nu misan, mangêd da nakêm la sa mani dinyag lay ustu. ¹⁶ Parabayduy malyari sa lumatêng nga allun atulun Bapan Namalyari ya mani nakapuglaw wa idi sa bêkên mani tawu, ipaatul kitamun Bapan Namalyari kan Cristu Jesus. Buy abiin na idi sa Mangêd da Balitay pan-iaral ku kamuyu.

Ya mani Judio buy ya Kautusan

¹⁷ Sikaw wa kaparisu kun Judio, pagtiwalan yuy Kautusan buy pan-ipadayêw yuy pamikibêtêk yu kan Bapan Namalyari.

¹⁸ Pansabin yuy tanda yu nu sabêt ta kalabayan Bapan Namalyari buy tanda yu êt nu sabêt ta mangêd da daygên, tagawan naturwanan kawna sa Kautusan.

¹⁹ Pansabin yuy sikaw wa mangakay sa mani alwan Judioy bulag sa kapêtêgan. Pansabin yuy sikaw wa sawang mani tawuy idi sa kadlêman.

²⁰ Buy pansabin yuy sikaw wa manuru sa mani alwan Judioy kulang nga pangintindi buy paran mani anak pun sa mani bagay tungkul kan Bapan Namalyari. Gawan pansabin yuy idi ya kamuyuy Kautusan ya mam-i kamuyun kabiyasnan buy kapêtêgan.

²¹ Panturwanan yuy kaatag, pakan a yu pandaygên na pan-ituru yu. Mapangaral kaw wa agana kaw manakaw, pakan mapanakaw kaw naman.

²² Pansabin yuy agana makikanayun, pakan makikanayun kaw naman. Kakasulapwan yuy mani diyusdiyusan na pan-ulimênên mani alwan Judio, pakan mapanakaw kaw sa mani templu la. ²³ Pan-ipalangka yuy idi kamuyuy Kautusan, pakan sa kapamilatan a yu panunul sa Kautusan, pallamusun yu si Bapan Namalyari. ²⁴ Kaparisun nakasulat, “Gawan sa nadawak ka pandaygên yun mani Judio, pandustakên mani alwan Judio ya lagyun Bapan Namalyari.”†

²⁵ Sikaw wa kaparisu kun Judio, maniwala kaw wa gawan tuli kaw, tawu kaw Bapan Namalyari. Nu pansunulun yuy Kautusan, pêtêg ga dilag ulagay pangatuli yu. Nuwa nu a yu pansunulun na Kautusan, para kaw êt asê tuli. ²⁶ Agyan alwan tuli ya mani alwan Judio, nu mapanunul sila sa pan-ipadyag Kautusan, alwa nayin masabi tamun para silaynan tuli? ²⁷ Sikaw wa mani Judioy tuli buy tanda yinay Kautusan pakan a yu pansunulun, atulun kaw mani tawuy asê tuli, gawan agyan a la tanday Kautusan, pandaygên lay mani pan-ipadyag Kautusan.

²⁸ Ya pangaJudion gisay tawu, alwan kay sa layi na buy sa pangatuli na sa lawini. ²⁹ Nun a, ya pêtêg Judio sabay ya tawuy nibayuy bêkê sa kapamilatan Ispiritun Bapan Namalyari, alwan sa kapamilatan panunul sa Kautusan. Ya pandayêw sa parabayduy tawu, alwan ubat sa kaparisu nan tawu, nun a ubat kan Bapan Namalyari.

3

¹ Dat paradi ya pan-isipin yu, “Sabêt ta nabang mani in-anak Judio? Buy sabêt ta ulagan pangatuli la?” ² Ati yaman na ipakitbay ku kamuyu. Malakêy nabang la! Mumuna sa kaganawan, ya mani Judio, sabay silay pini-tiwalan Bapan Namalyari un sabi na.

---

† 2:24 2:24 Isaias 52:5.

³ Nuwa gawan dilag dakun umnu kallay asê tapat, dat pan-isipin yu êt ta talibatukan Bapan Namalyari ya mani pangaku na. ⁴ Alwan pêtêg ga abiin! Gawan agyan malaram ma kaganawan tawu, pilmin tapat si Bapan Namalyari kaparisun sinabin David kan Bapan Namalyari sa kasulatan, “Mapagpapêtgan na tapat ka sa kapamilatan mani sabi mu, buy agyan sabêt ta isangkan la kamu, pawan makitan na ustu ka.”*

⁵ Dat paradi ya pan-isipin yu, “Gawan sa kadawakan na pandaygên tamu, makitan na katinêkan Bapan Namalyari. Kabay nu parusan na kitamu, a ya makatuynungan.”

⁶ Asê pêtêg ga abiin! Ta nu asê atulan Bapan Namalyari sikitamun mani Judio, ipakun na saantun atulan na mani tawu sa babun luta?

⁷ Dat dilag gaman magsabin paradi, “Nu sa kapamilatan kalaraman ku luyang maparangalan si Bapan Namalyari, tagawan luyang makitan na tapat ya, siyan parusan naku yapun bay bilang gisay makasalanan ta?” ⁸ Nu parabaysên na pansabin yu, paran pansabin yinay, “Manyag kitaminan manyag nadawak ta unuwa luyang maparangalan si Bapan Namalyari.” Pinasabtan parabaysên ya pan-ituru yan ayun sa mani tawuy mandustak kanyan. Si abiin silay mani tawu, sêpat silan parusan Bapan Namalyari.

Makasalanan ya kaganawan tawu

⁹ Sabêt amêsên na masabi tamu? Mas mangêd kitamu nayin mani Judio sa mani alwan Judio? Asê! Ta impatanda kina kamuyu ya si kaganawan tawuy idi sa lalên kapangyarian kasalanan, Judio yaman o alwan Judio. ¹⁰ Kaparisu yabay abituy idi sa Kasulatan,

---

* 3:4 3:4 Mani Kanta 51:4.

“Ayin matinêk sa pangêlêw Bapan Namalyari, ayin, agyan kay gisa.

¹¹ Ayin makaintindi tungkul kan Bapan Namalyari, ayin mangkap kana.

¹² Ya kaganawan tawu, nagpabukut kan Bapan Namalyari buy napakadyag ayin pukat.
Ayin manyag mangêd, ayin, agyan kay gisa.†

¹³ Ya bêbêy la, paran nabatay pamilbêngan na nakabuklat.
Ya pagsabi la, pawan kapamurayitan.‡
Buy paran ditan utan ya man-umawas sa bêbêy la.§

¹⁴ Napnun pamitubêy buy pamustak ka bêbêy la.*

¹⁵ Sa pêpêrad da sangkan, tambêng silan mamatin tawu.

¹⁶ Agyan antuy lakwên la, mapanira buy mapamasakit sila.

¹⁷ Buy a la tanday mangêd da pamikiawyun sa kaparisan lan tawu.†

¹⁸ Ayin silan limu kan Bapan Namalyari.”‡

¹⁹ Amêsên, tanda tamina nu sabêt man na idi sa Kautusan, pansabin na abitu sa mani Judioy idi sa aypan Kautusan amên ayin maisangkan na sisabêt man. Tagawan na kaganawan tawu, managut sila kan Bapan Namalyari, Judio yaman o asê. ²⁰ Tagawan ayin sisabêt man na pan-ituwad Bapan Namalyarin matinêk sa kapamilatan panunul sa Kautusan, nun a pan-ipakit Kautusan na makasalanan na tawu.

²¹ Nuwa amêsên, impatanday nan Bapan Namalyari nu parasaantu nan pan-ituwad matinêk ka tawu. Alwan sa kapamilatan panunul sa Kautusan. Ya Kautusan buy

---

† 3:12 3:12 Mani Kanta 14:1-3; 53:1-2. ‡ 3:13 3:13 Mani Kanta 5:9.

§ 3:13 3:13 Mani Kanta 140:3. * 3:14 3:14 Mani Kanta 10:7. † 3:17

3:17 Isaias 59:7-9. ‡ 3:18 3:18 Mani Kanta 36:1.

mani insulat propetay magpapêtêg tungkul di. ²² Pan-ituwad Bapan Namalyarin matinêk ya tawu sa kapamilatan panampalataya kan Jesu Cristu. Kabay ituwad nan matinêk ya kaganawan manampalataya kan Jesus, Judio yaman o asê. Napiparisu silayna. ²³ Tagawan ya kaganawan tawu, nangasalanan buy ayin nakaduwang sa matinêk ka pamibiyaybiyay ya labay Bapan Namalyari para kalla. ²⁴ Nuwa gawan sa kangêdan nakêm Bapan Namalyari, intuwad na kitamun matinêk sa kapamilatan Cristu Jesus ya sabay ya nangatbus kantamu. ²⁵ Inutus Bapan Namalyari si Jesus baydi sa babun luta amên iandug nay sarili na. Buy sa kapamilatan daya na sên nati ya sa kurus, mapatawad day kasalanan kaganawan tawuy manampalataya kana. Dinyag Bapan Namalyari ya abiin amên pagpapêtgan na matinêk ya. Tagawan sabitun nuna, binênbênan nay tubag na buy pinaulayan nay kasalanan na dinyag mani tawu ya sêpat dayi parusan na sila. ²⁶ Nuwa amêsên, sa kapamilatan pamayad Jesus sa mani kasalanan tamu, pinagpapêtgan Bapan Namalyari ya matinêk ya, ta intuwad nan matinêk ya mani tawuy nanampalataya kan Jesus.

²⁷ Kabay ayin kitamun maipagmaragul, gawan intuwad kitamun Bapan Namalyarin matinêk alwan gawan sa panunul tamu sa Kautusan, nun a sa kapamilatan panampalataya tamu kan Jesus. ²⁸ Tagawan malinaw wa kay sa kapamilatan panampalataya pan-ituwad Bapan Namalyarin matinêk ka tawu buy alwan sa kapamilatan panunul sa Kautusan. ²⁹ Si Bapan Namalyari, alwan kay Bapan Namalyari yan mani Judio, nun a Bapan Namalyari ya êt mani alwan Judio, gawan Bapan Namalyari yan kaganawan. ³⁰ Tagawan kay gigisay Bapan Namalyarin mani Judio buy alwan Judio buy parisu na silan ituwad matinêk sa kapamilatan panampalataya la kan Jesus. ³¹ Dat paradi

ya pan-isipin yu, “Gawan sa panampalataya tamu kan Jesus, ayin pukat ta Kautusan.” Asê pêtêg ga abiin, nun a luyang tamu pun êt bay madyag ga mani pan-ipadyag Kautusan.

4

Dinyag alimbawa si Abraham

¹ Amêsên, isipin tamuy ninunu tamun si Abraham nu parasaantu yan naituwad matinêk sa pangêlêw Bapan Namalyari. ² Nu pan-ituwad yan Bapan Namalyarin matinêk sa kapamalatan mangangêd da diyag na, dilag gina dayin maipagmaragul. Nuwa sa kapêtêgan, ayin yan maipagmaragul kan Bapan Namalyari. ³ Tagawan idi sa Kasulatan, “Nanampalataya si Abraham kan Bapan Namalyari. Kabay intuwad nayan matinêk.”*

⁴ Alimbawa, ya pan-idin sa gisay tawuy mag-ubra, alwan degalu, nun a upa. ⁵ Nuwa tanda tamu ya tawuy asê mag-ubra, alwan upay matanggap na, nun a degalu. Para êt bayduy tawuy mangasalan. Pan-ituwad yan Bapan Namalyarin matinêk gawan sa panampalataya na, alwan gawan sa mangangêd da diyag na, ta degalu kanay abiin. ⁶ Para êt baysên na labay sabin Arin David sabitun sinabi nay pinagpalay tawuy intuwad matinêk Bapan Namalyari alwan gawan sa mangangêd da diyag na. ⁷ Ya sinabi na, “Pinagpalay tawuy pinatawad dan Bapan Namalyari ya pallabag na buy inlitêp Bapan Namalyari ya kasalanan na.

⁸ Pinagpalay tawuy intuwad dan Bapan Namalyarin ayin kasalanan.”†

⁹ Ya pagpapalay abiin, alwan kay para sa mani Judioy tinuli, nun a para êt sa mani alwan Judioy asê tinuli.

---

* 4:3 4:3 Genesis 15:6. † 4:8 4:8 Mani Kanta 31:1-2.

Tanda taminay ati ta sinabi ya kamuyuy, “Nanampalataya si Abraham kan Bapan Namalyari. Kabay intuwad nayan matinêk.”[‡] ¹⁰ Buy sabitun intuwad matinêk si Abraham, a yapun tinuli. ¹¹ Nanampalatayay na pun si Abraham bayu ya tinuli. Buy abituy panuli kana, kay pamipakit ta matinêk kina gawan sa panampalataya na. Kabay pinagbapa yan kaganawan manampalataya kan Jesus ya asê tinuli, tagawan sabitun nanampalataya sila, intuwad silan Bapan Namalyarin matinêk. ¹² Buy siya êt ta pinagbapan mani Judioy alwan kay tinuli nun a nanampalataya êt kaparisun ninunu tamun si Abraham ya nanampalataya kan Bapan Namalyari bayu yapun tulin.

Ya Pangakun Bapan Namalyari kan Abraham

¹³ Impangakun Bapan Namalyari kan Abraham buy sa layi nay mapagmana lay babun luta. Impangakun Bapan Namalyari kallay abiin, alwan gawan sa panunul na sa Kautusan nun a intuwad yan Bapan Namalyarin matinêk gawan sa panampalataya na. ¹⁴ Nu kay ya mani manunul sa Kautusan ya makapagmana sa impangakun Bapan Namalyari, ayin ulagay panampalatayan tawu buy ayin pukat ta pangaku na. ¹⁵ Ta ya Kautusan sabay ya sangkan ikatubag Bapan Namalyari sa mani tawuy asê manunul sa Kautusan. Nu ayin Kautusan, ayin êt pallabag.

¹⁶ Kabay nakabatay ya pangakun Bapan Namalyari sa panampalataya amên magin degalu nay abiin. Buy pilmin matanggap kaganawan layin Abraham ya impangaku na, alwan kay mani Judioy idi sa aypan Kautusan, nun a agyan na mani alwan Judioy manampalataya êt kaparisun Abraham ya pinagbapa tamun kaganawan. ¹⁷ Kaparisun pansabin Bapan Namalyari sa Kasulatan, “Dinyag katan bapan malakêy bansa.”[§] Kabay sa pangêlêw Bapan Na-

[‡] 4:9 4:9 Genesis 15:6.   [§] 4:17 4:17 Genesis 17:5.

malyari, si Abraham ma bapa tamu. Buy ya Bapan Namalyari ya panampalatayanan Abraham, sabay êt ta Bapan Namalyari ya mamabyay sa nangamamati buy manyag mani bagay ya ayin pun.

¹⁸ Buy agyan ayin nan pag-asan makaanak si Abraham, naniwala yapun êt ta magin bapa yan malakêy bansa, tagawan paradi ya sinabin Bapan Namalyari kana, “Kasin lakên mani bêtêwên na magin layi mu.”* ¹⁹ Dinalan nay tawun Abraham awlagi. Kabay a yina kababa buy layus êt si Sara ya asawa na. Nuwa agyan paraman baydu, asê nangaynay panampalataya na. ²⁰ A ya nagluway nakêm sa impangakun Bapan Namalyari kana, nun a luyang pun pinumas-êy ya panampalataya na. Buy nangulimên yapun êt kan Bapan Namalyari, ²¹ gawan napilmi yan tuparên Bapan Namalyari ya impangaku kana. ²² Kabay gawan sa panampalatayan Abraham, intuwad yan Bapan Namalyarin matinêk. ²³ Ya sabi ya “intuwad Bapan Namalyarin matinêk,” alwan kay para kana, ²⁴ nun a para êt kantamu. Pan-ituwad kitamun Bapan Namalyarin matinêk gawan nanampalataya kitamu kan Bapan Namalyari ya nanguman namabyay kan Jesus ya Panginuun tamu. ²⁵ Impapati si Jesus gawan sa mani kasalanan tamu buy pinabyay yan manguman Bapan Namalyari amên maituwad kitamun matinêk sa pangêlêw na.

5

Dilag kitaminan mangêd da pamikibêtêk kan Bapan Namalyari

¹ Kabay amêsên, gawan intuwad kitaminan matinêk sa kapamilatan panampalataya tamu, dilag kitaminan

---

* 4:18 4:18 Genesis 15:5.

mangêd da pamikibêtêk kan Bapan Namalyari sa kapamilatan Panguinuun Jesu Cristu. ² Sa kapamilatan Jesus buy panampalataya kana, pandanasên tamu amêsên na kangêdan Bapan Namalyari. Buy matula kitamu gawan napilmi kitamun mapagkaawyun tamu si Bapan Namalyari sa kadakilaan na. ³ Alwan kay abiin. Pan-ikatula tamu êt ta mani kasakitan na pandanasên tamu, gawan sa kapamilatan abiin, managêy kitamun pamibabata. ⁴ Buy ya pamibabata, managêy yan mangêd da ugali. Buy ya mangêd da ugali, managêy yan kapilmiyan na tuparên Bapan Namalyari ya impangaku na. ⁵ Buy nu dilag kitamun paradi ya kapilmiyan, asina masiray nakêm tamu ta impakapnu nayna sa bêkê tamuy pangidu na sa kapamilatan Ispiritu nay indin na kantamu.

⁶ Tagawan ayin kitamun kaagyuwan miligtas sarili tamu sa kaparusan. Buy sa takday panawun, nati si Cristu para sa mani makasalanan. ⁷ Kay malagad da tawuy mamidin biyay na alang-alang sa gisay tawuy matinêk, agyan dilag lawês mamidin biyay na alang-alang sa gisay mangêd da tawu. ⁸ Nuwa si Bapan Namalyari yaman, impakit na kantamuy pangidu na sa kapamilatan pamidin Jesu un biyay na para kantamu sabitun makasalanan kitamu pun. ⁹ Kabay amêsên, gawan intuwad kitaminan Bapan Namalyarin matinêk sa kapamilatan dayan Jesu sa pangamati na, luyang kitaminan napilmi ya miligtas kitamu sa tubag Bapan Namalyari sa kapamilatan Jesus. ¹⁰ Awlagi, kapati kitamun Bapan Namalyari, nuwa amêsên, in-udung nay mangêd da pamikibêtêk tamu kana sa kapamilatan pangamatin Anak na. Buy gawan nanguman nabyay si Cristu, luyang kitamun napilmi ya miligtas kitamu. ¹¹ Buy alwan kay abiin. Matula kitamu kan Bapan Namalyari tagawan sa kapamilatan Panguinuun tamun Jesu Cristu, niuman kitamun nibtêk kan Bapan

Namalyari.

Si Adan buy si Cristu

¹² Inlumatêng nga kasalanan sa babun luta sabitun inlabag Adan na utus Bapan Namalyari. Buy gawan sa kasalanan na, dilag gan kamatyan na mani tawu. Kabay mati ya kaganawan tawu, gawan nangasalanan na kaganawan. ¹³ Sabitun nuna, bayu pun indin Bapan Namalyari ya Kautusan kan Moises, dilag ganan kasalanan na mani tawu sa babun luta. Nuwa a na pun intuwad kasalanan na abitu gawan ayin pun na Kautusan. ¹⁴ Paraman baydu, ya kaganawan tawu paubat kan Adan angga kan Moises, nati sila agyan êt ta mani tawuy asê nangasalanan kaparisun pallabag Adan sa utus Bapan Namalyari.

Ya dinyag Adan, malakêy naidin sa biyay kaganawan tawu. Ya dinyag Jesus, malakê êt ta naidin sa kaganawan tawu. ¹⁵ Nuwa asê miparisuy dinyag Adan buy dinyag Jesus. Tagawan sa pallabag Adan sa utus Bapan Namalyari, dilag kamatyan ya malakêy tawu. Nuwa sa kapamilatan Jesu Cristu, luyang yan nam-i un malakêy kangêdan buy degalun Bapan Namalyari sa malakêy tawu. ¹⁶ Asê pariparisuy indin degalun Bapan Namalyari sa indin kasalanan Adan. Ta ya kasalanan Adan sabay ya nam-in kaparusan. Nuwa ya degaluy indin Bapan Namalyari, nam-i yaman pamatawad buy nituwad matinêk sa mani tawu agyan malakêy kasalanan la. ¹⁷ Sa kapamilatan pallabag Adan, dilag gan kamatyan na kaganawan tawu. Nuwa sa kapamilatan naman dinyag Jesu Cristu, si kaganawan tawuy nananggap saganay kangêdan Bapan Namalyari buy degaluy pamituwad nan matinêk kalla, mabyay silan manambut sa kasalanan buy kamatyan.

¹⁸ Buy nu parasaantun nam-in pamarusa sa kaganawan tawu ya pallabag Adan, ya matinêk ka dinyag Jesus, nam-i yaman êt pamituwad matinêk buy biyay ya ayin katganan sa kaganawan tawu. ¹⁹ Tagawan nu parasaantun intuwad Bapan Namalyarin makasalanan ya malakê sa kapamilatan pallabag Adan, malakê êt ta intuwad nan matinêk sa kapamilatan panunul Jesus sa kalabayan Bapan Namalyari.

²⁰ Indin Bapan Namalyari ya Kautusan sa mani tawu amên ipatanda na kallay malakêy kasalanan la. Nuwa agyan malakêy kasalanan la, luyang êt taman inlumakêy kangêdan Bapan Namalyari. ²¹ Ya kasalanan na idi sa kaganawan tawu, nam-in kamatyan. Nuwa sa kapamilatan kangêdan Bapan Namalyari, intuwad nan matinêk ka mani nakibêtêk sa Panginuun tamun Jesu Cristu amên mabiyen na silan biyay ya ayin katganan.

6

Ya bayuy biyay kan Cristu

¹ Dat paradi ya pan-isipin yu, “Isundu tamu nayi ya panyag kasalanan amên luyang madagdagan na kangêdan Bapan Namalyari kantamu?” ² Alwan parabaydu! Ta ayin nana kantamuy kapangyarian kasalanan. Parasaantu kitamu pun bumyay sa pangasalanan? ³ Pilmin tanda yina ya sabitun nabawtismuan kitamina gawan sa panampalataya tamu kan Jesu Cristu, kaawyun kitamina sa kamatyan na. ⁴ Kabay sên nabawtismuan kitamu, bilang nati kitamina buy in-ilbêng kaawyun na. Sa pakapakun baydu, nu parasaantun pinabyay si Cristu sa kapamilatan dakilay kapangyarian Bapa, mambumyay kitamu êt un dilag bayun biyay.

⁵ Tagawan nu nakaawyun kitamun Cristu sa pangamati na, pilmin mabyay kitamun manguman kaparisun

panguman nan pangabyay. ⁶ Tanda tamuy ya mana tamun pangatawu, impakuy na sa kurus kaawyun Cristu amên mati ya kalabayan lawini tamu. Buy a kitamina maipus kasalanan. ⁷ Tagawan na tawuy nati yana, a yina mangasalanan. ⁸ Amêsên, nu nati kitaminan kaawyun Cristu, maniwala kitamun mabyay kitamu êt kaawyun na. ⁹ Tagawan tanda tamuy si Cristu, nanguman yan nabyay buy a yina manguman mati. Ayin nan kapangyarian na kamatyan kana. ¹⁰ Ya pangamati na, kay kakamisan para sa kasalanan mani tawu. Nuwa amêsên, mambumyay ya para kan Bapan Namalyari. ¹¹ Kabay ibilang yinan nati ya sarili yu sa panyag kasalanan, nuwa mambumyay para kan Bapan Namalyari, tagawan nakibêtêk kawna kan Jesu Cristu.

¹² Agana yina ipaipus sa kasalanan ya lawini yuy dilag kamatyan amên a yina masunul la nadawak ka kalabayan lawini yu. ¹³ Agana yu gamitin na sabêt man na baagin lawini yu sa panyag kasalanan bilang kasangkapan sa panyag kadawakan. Nun a bilang mani tawuy nati yana buy nanguman pinabyay, iandug yuy lawini yu kan Bapan Namalyari bilang kasangkapan sa panyag matinêk. ¹⁴ Tagawan a kawna ipus kasalanan, gawan ayin kawna sa aypan Kautusan, nun a idi kawna sa kangêdan Bapan Namalyari.

Mani ipus katinêkan

¹⁵ Dat paradi ya pan-isipin yu, “Isundu tamu pun nayi ya panyag kasalanan gawan idi kitamina sa kangêdan Bapan Namalyari buy ayin kitamina sa aypan Kautusan?” Alwan parabaydu! ¹⁶ A yu nayi tanda ya nu magpasakup kaw sa sabêt man, ipus kawnan pinagpasakup yu? Para êt baydu, nu magpasakup kaw sa kasalanan, ipus kawnan kasalanan ya si kapisadsaran, ayin katganan na kamatyan. Nuwa nu magpasakup kaw kan Bapan Namalyari, ipus

kaw êt Bapan Namalyari ya si kapisadsaran naman, mat-inêk ka pamibiyaybiyay. ¹⁷ Nuwa salamat kan Bapan Namalyari, ta agyan ipus kaw kasalanan sabitun nuna, amêsên buun bêkê kawnan manunul sa aral la inturu kamuyu. ¹⁸ Imbus kawna sa kasalanan buy amêsên ipus kawnan katinêkan.

¹⁹ Sa pagsabi ku kamuyu, panggamitin kun alimbaway tungkul sa ipus amên tambêng kaw makapukat. Sabitun nuna, gawan ipus kaw kasalanan, in-andug yuy lawini yu sa kadinatan buy kadawakan buy ingkakadus yu pun na panyag parabaysên. Nuwa amêsên, iandug yuy lawini yu sa panyag kangêdan bilang ipus katinêkan ya si kapisadsaran, malinis sa pamibiyaybiyay.

²⁰ Sabitun ipus kaw pun kasalanan, ayin kaw pakyalam sa matinêk ka pamibiyaybiyay. ²¹ Sabêt ta nabang yu sa manan pamibiyaybiyay yu ya pan-ikadêng-êy yu amêsên? Ya kapisadsaran abitu, ayin katganan na kamatyan. ²² Nuwa amêsên, imbus kawna sa kasalanan buy nagin ipus kawnan Bapan Namalyari. Ya kapisadsaran ati, malinis sa pamibiyaybiyay. Buy ya kapisadsaran abiin, biyay ya ayin katganan. ²³ Tagawan ya kabayaran mani kasalanan sabay ya ayin katganan na kamatyan. Nuwa ya degaluy pan-idin Bapan Namalyari sabay ya biyay ya ayin katganan sa mani nakibêtêk kan Jesu Cristu ya Panguun tamu.

7

Imbus kitamina sa Kautusan

¹ Mani mapatêl, tanda yuy Kautusan na impasulat kan Moises. Kabay mapukatan yuy idi sa aypan Kautusan na gisay tawu, kaban nabyay yapun. ² Alimbawa, ayun sa Kautusan tungkul sa miasawa, ya gisay babayi ya dilag asawa, makas-êl ya sa asawa na kaban nabyay ya asawa na. Nuwa nu nati yay asawa na, malyari yinan mag-asawan

manguman ta ayin nina sa aypan Kautusan tungkul sa miasawa. ³ Kabay nu makiawyun ya sa kaatag liyaki kaban nabyay pun na asawa na, mangasalanan ninan pamikikanayun. Nuwa nu nati yay asawa na, ayin nina sa aypan Kautusan tungkul sa miasawa. Buy nu mag-asawa yan manguman, a ya mangasalanan pamikikanayun.

⁴ Para êt bayduy nalyari kamuyuy mapatêl. Sên niawyun kaw sa pangamatin Cristu, imbus kawna sa kapangyarian Kautusan. Amêsên, kay kan Jesu Cristu kaw ya nabyay manguman amên manyag kitamun mangêd para sa ikaulimên Bapan Namalyari. ⁵ Sabitun mambumyay kitamu pun sa kalabayan lawini tamu, suspu pun pinêw Kautusan ya kalabayan lawini tamu ya nangipus kantamu. Kabay nanyag kitamun mani bagay ya si kapisadsaran, ayin katganan na kamatyan. ⁶ Nuwa amêsên, ayin kitamina sa aypan Kautusan ya manan pansunulun tamu, tagawan nati kitamina sa Kautusan. Kabay amêsên sa bayun biyay tamu, maglingkud kitamina kan Bapan Namalyari sa kapamilatan Ispiritu na, alwan sa kapamilatan panunul sa Kautusan.

Ya kautusan buy kasalanan

⁷ Dat paradi ya pan-isipin yu, “Nadawak ya Kautusan, gawan ati ya pangubatan kasalanan.” A ku pansabin na nadawak ya Kautusan! Ta nu ayin Kautusan, a ku dayi tanda nu sabêt ta kasalanan. Alimbawa, nu asê sinabin Kautusan na “Agana mu pagnasên na alwan kamu,”* a ku dayi tanda ya kasalanan awêd da pagnasa kun alwan kangku. ⁸ Nuwa gawan sa Kautusan, natandan kuy idi kangkuy kaganawan pagnasa. Ta nu ayin Kautusan, ayin kitamu êt pagkasalanan. ⁹ Sabitun nuna, mambumyay yakun ayin tanda sa kasalanan. Nuwa sên natandan

* 7:7 7:7 Exodo 20:17; Deuteronomio 5:21.

kuy Kautusan, natandan kuy makasalanan naku awêd buy naatulan nakina dayin ayin katganan na kamatyan. ¹⁰ Kabay ya Kautusan na mam-i dayi kangkun biyay, siyan sabay pun êt ta nam-i kangkun ayin katganan na kamatyan. ¹¹ Kabay napurayit taku tagawan a ku agyun sunulun na kaganawan utus buy naatulan nakinan ayin katganan na kamatyan. ¹² Agyan parabaydu, banal ya Kautusan buy balang utus ya idi baydu, banal, matinêk, buy mangêd.

¹³ Dat paradi ya pan-isipin yu, “Ya labay sabin awêd, mangêd da Kautusan Bapan Namalyari ya sabay ya nam-in kamatyan kangku.” Asê pêtêg ga abiin! Ta ya nam-in kamatyan kangku sabay ya kasalanan ku. Tagawan sa kapamilitan mangêd da Kautusan Bapan Namalyari, naatulan nakinan ayin katganan na kamatyan. Kabay gawan sa Kautusan, natandan ku nu sabêt ta kasalanan buy nu parasaantun kadawak ka ati.

Ya luway kabilyan mani tawu

¹⁴ Tanda tamuy ya Kautusan, ubat sa Ispiritun Bapan Namalyari. Nuwa siku, kay tawu buy ipus kasalanan. ¹⁵ A ku mapukatan na sarili ku. Gawan ya mangangêd da bagay ya labay kun daygên, a ku madyag. Nuwa ya mani bagay ya a ku labay daygên, sabay ya pandaygên ku. ¹⁶ Buy nu a ku labay ya mani pandaygên kuy nadawak, makiayun nakun mangêd yabay ya pansabin Kautusan. ¹⁷ Kabay alwan sikuy manyag nadawak, nun a ya kalabayan lawini ku ya sabay ya manyag kasalanan. ¹⁸ Tanda kuy ayin mangêd da manugêl sa lawini ku, gawan agyan labay kun manyag mangêd, siyan a ku madyag. ¹⁹ Gawan baysên, ya mangêd da labay kun daygên, siyan a ku madyag. Nuwa ya mani nadawak ya a ku labay daygên, siyan sabay yaman na pandaygên ku. ²⁰ Nu pandaygên ku man na a ku labay

daygên, alway nan sikuy taganan manyag abiin, nun a ya kalabayan lawini kuy manyag kasalanan.

²¹ Kabay ati ya natandan ku sa sarili ku. Nu labay kun manyag mangêd, pampilitin nakun kadawakan na idi kangku. ²² Sa lalên bêkê ku, kapapaidu kangkuy Kautusan Bapan Namalyari. ²³ Nuwa dilag gakun makitan na kaatag kapangyarian ya idi kangku ya manalungat sa isip ku. Sabay ya kapangyarian kasalanan na idi sa lawini ku ya mangipus kangku. ²⁴ Makalunus sakun kayêk! Ta ya kapisadsaran kalabayan lawini ku sabay ya ayin katganan na kamatyan. Kabay sisabêt ya mamiligtas kangku? ²⁵ Selamat kan Bapan Namalyari gawan siyay namiligtas kangku sa kapamilatan Jesu Cristu ya Panginuun tamu!

Ati ya kabilyan ku. Ya isip ku, ipus Kautusan Bapan Namalyari. Nuwa ya kalabayan lawini ku, ipus kapangyarian kasalanan.

8

Pamibiyaybiyay ayun sa Ispiritun Bapan Namalyari

¹ Kabay amêsên, asina atulan parusay nakibêtêk kan Cristu Jesus. ² Tagawan sa kapamilatan kapangyarian Ispiritun Bapan Namalyari ya nam-in biyay kantamu, gawan sa pamikibêtêk tamu kan Cristu Jesus, imbus kitamina sa kapangyarian kasalanan buy kamatyan. ³ Ya Kautusan, asê makapitas kapangyarian kasalanan sa biyay tamu, gawan maynay lawini tamu sa kalabayan na. Nuwa si Bapan Namalyari, intas nay abiin sabitun in-utus nay sarili nan Anak ya nagwangis tawu amên magin andug para sa mani kasalanan tamu. Sa pakapakun baydu, intas Bapan Namalyari ya kapangyarian kasalanan kantamu. ⁴ Dinyag Bapan Namalyari ya abiin amên ya pan-ipadyag Kautusan, madyag tamun mani mambumyay ayun sa

pangawyun Ispiritun Bapan Namalyari buy alwan ayun sa kalabayan lawini tamu.

⁵ Tagawan ya mani tawuy mambumyay ayun sa kalabayan lawini la, ayin silan kaatag pan-isipin, nun a ya kalabayan lawini la. Nuwa ya tawuy mambumyay ayun sa pangawyun Ispiritun Bapan Namalyari, ayin silan kaatag pan-isipin, nun a ya kalabayan Ispiritun Bapan Namalyari.

⁶ Ya kapisadsaran panunul sa kalabayan lawini, sabay ya ayin katganan na kamatyan. Nuwa ya kapisadsaran panunul sa kalabayan Ispiritun Bapan Namalyari, sabay ya kapatêtbêkan buy biyay ya ayin katganan. ⁷ Gawan nu sisabêt man na manunul sa kalabayan lawini na, pangkalabanên na si Bapan Namalyari, tagawan a ya kalabay manunul sa Kautusan Bapan Namalyari, buy taganan a na madyag. ⁸ Kabay ya tawuy mambumyay ayun sa kalabayan lawini, a ya kapapaidu kan Bapan Namalyari.

⁹ Nuwa sikaw, a kawna mambumyay ayun sa kalabayan lawini yu, nun a ayun sa pangawyun Ispiritun Bapan Namalyari, tagawan pêtêg manugêl kamuyuy Ispiritu na. Nu ayin sa gisay tawuy Ispiritun Cristu, alwa yan kan Cristu. ¹⁰ Nuwa gawan idi ya kamuyu si Cristu, agyan mati ya lawini yu gawan sa kasalanan, nabyay ya ispirit u yu, gawan intuwad kaw Bapan Namalyarin matinêk. ¹¹ Buy gawan manugêl kamuyuy Ispiritun Bapan Namalyari ya nanguman namabyay kan Jesu Cristu, siya êt ta mam-in biyay sa lawini yuy dilag kamatyan. Daygên nay ati sa kapamilatan Ispiritu nay manugêl kamuyu.

¹² Kabay mani mapatêl, kaylangan aganayna bumyay ayun sa kalabayan lawini tamu. ¹³ Tagawan nu mambumyay kaw ayun sa kalabayan lawini yu, mati kaw. Nuwa nu a yina daygên na kalabayan lawini yu sa kapamilatan Ispiritun Bapan Namalyari, mabyay kaw. ¹⁴ Tagawan na mani tawuy pan-awyunan Ispiritun Bapan Namalyari,

sabay silay mani anak Bapan Namalyari. ¹⁵ Tagawan na Ispirituy tinanggap yu, Ispiritu yan Bapan Namalyari ya nanyag kamuyun mani anak na, alwa yan gisay ispiritu ya manyag kamuyun malimu. Kabay sa kapamalatan Ispiritun Bapan Namalyari, mabêg taminan “Bapa” ya Namalyari. ¹⁶ Ya Ispiritun Bapan Namalyari buy ya ispiritu tamu, parisun mamipapêtêg ga mani anak kitaminan Bapan Namalyari. ¹⁷ Buy gawan mani anak kitaminan Bapan Namalyari, mapagkaawyun tamina si Cristu sa pamanay in-il-an Bapan Namalyari. Tagawan mibabata kitamu kaparisun Cristu sabitun nuna amên parangalên kitamu êt kaawyun na sa lumatêng nga allu.

Ya mamangêd da kabilyan sa lumatêng nga allu

¹⁸ Para kangku, ya mani kasakitan na mangadanasan tamu sa biyay ya ati, asê maiparisu sa karangalan na ipadanas lanu kantamun Bapan Namalyari. ¹⁹ Ta si kaganawan pinalyarin Bapan Namalyari, nasabêksabêk silayna sa pamipakilalan Bapan Namalyari nu sisabêt ya mani anak na. ²⁰ Tagawan ya kaganawan pinalyarin Bapan Namalyari, a sila nidaus sa kabilyan na labay Bapan Namalyari para kalla. Nalyari ya ati gawan abii ya kalabayan Bapan Namalyari, alwan gawan sa labay la. Nuwa agyan paraman baydu, dilag pun kapilmian ²¹ ya ibus na êt ta kaganawan pinalyari ubat sa kapangyarian kamatyan, buy makaawyun sila êt sa mani anak Bapan Namalyari ya dilag mamangêd da kabilyan. ²² Tanda tamuy angga amêsên ya kaganawan pinalyari, nag-arayan sa sakit kaparisun gisay babayi ya manganak. ²³ Buy alwan kay kaganawan pinalyari ya magkasakit. Nun a agyan sikitamuy nananggap sa nunan degalun Bapan Namalyari ya sabay ya Ispiritu na, magkasakit kitamu êt kaban mangêtêng kitamun ibayuy lawini tamu buy ipakilalan

Bapan Namalyari ya sikitamuy mani anak na. ²⁴ Ta paubat sabitun inligtas kitamu, dilag kitaminan pan-asaan. Nuwa nu natanggap taminay pan-asaan tamu, ayin kitaminan pan-asaan, ta idi ya kantamu. ²⁵ Nuwa nu ayin pun na pan-asaan tamu, mangêtêng kitamun dilag pamibabata.

²⁶ Para êt baydu, nu mayna kitamu, pansawpan kitamun Ispiritun Bapan Namalyari. A tamu tanda nu sabêt ta ipanalangin tamu, nuwa ya Ispiritu na sabay ya makilunuslunus kan Bapan Namalyari para kantamu sa kapamilatan ayêng-êt ta a tamu agyun sabin. ²⁷ Buy si Bapan Namalyari ya mangusisa sa bêkê tamu, tanda na êt ta pan-isipin Ispiritu na tagawan sabay ya makisabi kan Bapan Namalyari ayun sa kalabayan na para sa mani tawuy pinili nan kaya kana.

²⁸ Tanda tamuy sa kaganawan mangapalyari, manyag si Bapan Namalyari para sa ikakangêd mani mangidu kana ya binêg na ayun sa labay nan malyari. ²⁹ Tagawan sabitun nuna pun, tanday nan Bapan Namalyari nu sisabêt ya magin anak na. Buy ya mani ati, intalaga nan miparisu sa Anak nay si Jesus amên siyay magin panganay sa malakêy mipapatêl. ³⁰ Kabay ya mani tawuy intalaga na sabitun nuna pun, binêg na amên magin anak na. Buy ya mani binêg na, intuwad nan matinêk. Buy ya intuwad nan matinêk, binyanan nan karangalan.

Ya pangidun Bapan Namalyari

³¹ Kabay nu isipin tamuy dinyag Bapan Namalyari kantamu, masabi tamuy gawan kakampi tamu si Bapan Namalyari, taganan ayin manambut laban kantamu. ³² Nu ya sarili nan Anak, a na in-imut, nun a indin na amên mati para kantamu, pilmin idin na êt kantamuy kaganawan. ³³ Sikitamuy mani pinilin Bapan Namalyari, sisabêt ya malyarin magsabin dilag kitamun kasalanan?

Ayin, tagawan si Bapan Namalyari ya nituwad kantamun matinêk. ³⁴ Sisabêt ta makaatul parusa kantamu? Ayin, tagawan mismun si Cristu Jesus ya nati para kantamu. Buy alwan kay abiin, inuman yan pinabyay buy idi ya amêsên sa wanan Bapan Namalyari ya makisabi para kantamu. ³⁵ Sisabêt ta makapisyay kantamu sa pangidun Cristu? Ayin, agyan makadanas kitamun kagulwan, kasakitan, pamasakit, layang, ayin maiyaming, nadawak ka kabilyan, o agyan kamatyan. ³⁶ Kaparisun idi sa Kasulatan,
 “Gawan kamuy Panginuun, pawa kay idi sa nadawak ka kabilyan.

Para kay mani tupay katatên.”*

³⁷ Nuwa agyan paradi ya kabilyan tamu, pilmin manambut kitamu sa kapamilatan Cristu ya mangidu kantamu. ³⁸⁻³⁹ Tagawan napilmi yakun ayin makapisyay kantamu sa pangidun Bapan Namalyari, agyan kamatyan o biyay, mani ang-el o nangadadawak ka ispiritu, ya mangapalyari amêsên o lanu, ya mani dilag kapangyarian, ya mani idi sa katag-ayan o sa kalalêan, o sabêt pun na mani pinalyari sa buun babun luta. Ayin taganan makapisyay kantamu sa pangidun Bapan Namalyari ya pan-ipakit na kantamu sa kapamilatan Cristu Jesus ya Panginuun tamu.

9

Si Bapan Namalyari buy mani Israelita

¹ Amêsên, sikuy nakibêtêk kan Cristu, dilag gakun sabin kamuyuy pêtêg buy alwan kalaraman ta pagpapêtgan Ispiritun Bapan Namalyari sa nakêm kuy pêtêg ga ati ya sabin ku. ² Sadyay lungkut ku buy mitalisay nakêm ku ³ para sa mani kalayi kuy kaparisu kun Judioy asê

* **8:36** 8:36 Mani Kanta 44:22.

pun manampalataya. Nu malyari ta dayi, siku tana ya isumpan Bapan Namalyari buy misyay kan Cristu amên miligtas ta dayi sila. ⁴ Ya mani Israelita, intuwad silan Bapan Namalyarin anak na buy impakit na kallay sawang na. Nanyag si Bapan Namalyarin mani kasunduwan buy indin na kallay Kautusan. Tinurwanan na silan pêtêg ga pangulimên buy malakêy impangakun Bapan Namalyari kalla. ⁵ Ya pipuunpuunan la ya pinilin Bapan Namalyari. Buy sên napakadyag tawu si Cristu, naubat ya sa layi la. Si Cristuy Namalyarin kaganawan, sêpat yan ulimênên kanuman. Awuy Panginuun.

⁶ Agyan malakê kallay asê nanampalataya kan Jesus, asê labay sabin na asina natupad da pangakun Bapan Namalyari tagawan alwan kaganawan layin Israelita, maituwad pinilin Bapan Namalyari. ⁷ Buy alwa êt kaganawan ubat kan Abraham ya maituwad mani anak Abraham. Gawan sinabin Bapan Namalyari kan Abraham, “Kay mani anak ya ubat kan Isaac ya maituwad layi mu.”* ⁸ Labay sabin alwan kaganawan anak Abraham maituwad anak Bapan Namalyari, nun a kay abitu silay in-anak ayun sa pangakun Bapan Namalyari kana. ⁹ Gawan paradi ya impangakun Bapan Namalyari kan Abraham, “Magudung ngaku sa paradi ya panawun sa sumunul la tawun buy dilag ganan anak ka liyaki si Sara.”†

¹⁰ Alwan kay abiin, nun a nalyari êt ta abiin sabitun nabuktut si Rebecca sa kambal la anak na kan Isaac ya ninunu yan. ¹¹⁻¹² Bayu pun in-anak ka kambal, sinabi yan Bapan Namalyari kan Rebecca, “Maglingkud da anak muy panganay sa ali na.”‡ Sinabi yan Bapan Namalyari ya abiin sabitun ayin pun nadyag ga mangêd o nadawak

* 9:7 9:7 Genesis 21:12. † 9:9 9:9 Genesis 18:10; 18:14. ‡ 9:11-12 9:11-12 Genesis 25:23.

ka mani anak Rebecca amên maipapêtêg nay ya pamili na, asê nakaayun sa mangêd da diyag tawu, nun a sa sarili nan kalabayan. ¹³ Para êt bayduy sinabin Bapan Namalyari sa Kasulatan, “Kinaidwan kuy ali na ya sabay si Jacob. Nuwa si Esau ya kaka na, kinasulapwan kuya.”[§]

¹⁴ Gawan di, dat sabin kaatag ya asê matinêk si Bapan Namalyari. Alwan parabaydu! ¹⁵ Tagawan sinabi na kan Moises sabitun nuna, “Kalunusan kuy labay kun lunusan.”*

¹⁶ Kabay ya pamilin Bapan Namalyari, alwan ayun sa kalabayan tawu o sa panyag mangêd, nun a sa lunus Bapan Namalyari. ¹⁷ Tagawan ayun sa Kasulatan, sinabin Bapan Namalyari sa arin Egipto, “Dinyag katan ari amên sa kapamilatan daygên ku laban kamu, maipakit kuy kapangyarian ku buy makilalay lagyu ku sa kaganawan tawu sa babun luta.”[†] ¹⁸ Kabay kalunusan Bapan Namalyari ya labay nan kalunusan buy pakdêyên nay ulun labay nan pakdêyên.

Ya tubag buy lunus Bapan Namalyari

¹⁹ Dat paradi ya pan-isipin kaatag, “Nu parabaydu, uysiyen pan-atulun yapun Bapan Namalyari ya mani tawu sa mani kasalanan la ta? Sisabêt ta makasalungat sa kalabayan na?” ²⁰ Nuwa sisabêt ka amên magdeklamun parabaysên kan Bapan Namalyari? Kay pinalyari kitamun Bapan Namalyari. Asê malyarin sabin gisay pinalyari sa namalyari kanay, “Uysiyen pinalyari muku yan paradi ta?”[‡] ²¹ Maialimbawa tamuy abiin sa gisay tawuy manyag banga. Ya gisay tawuy manyag banga, dilag yan karapatan agyan sabêt ta labay nan daygên sa pila. Malyari yan manyag luway kalasin pamyanan na ubat sa gigisay

§ 9:13 9:13 Malakias 1:2-3. * 9:15 9:15 Exodo 33:19. † 9:17 9:17 Exodo 9:16. ‡ 9:20 9:20 Isaias 29:16; 45:9.

buntun pila: ya gisa, panggamitin sa kalutu buy ya gisay naman, panggamitin sa inallu-allu.

²² Para êt baydu si Bapan Namalyari. Dilag yan karapatan manyag nu sabêt ta labay na. Buy dilag yan karapatan mamipakit kapangyarian na buy mami-padanas tubag na sa mani tawuy makasalanan ya sêpat na dayin upudun. Nuwa agyan sêpat nayna dayi silan upudun, pinibabatan na sila pun êt. ²³ Dinyag nay abiin amên ipakit nay sadyay kangêdan na sa mani tawuy pangkalunusan na ya sabay ya mani tawuy in-il-an nayna sabitun nuna pun amên parangalên na. ²⁴ Buy kabilang kitamu sa mani tawuy binêg na, alwan kay ubat sa mani Judio, nun a ubat êt sa alwan Judio. ²⁵ Paradi ya sinabin Bapan Namalyari sa librun Oseas,

“Ya manan alwa kun mani tawu, bêgên kinan ‘mani tawu ku.’

Buy ya manan a ku kinaidwan, bêgên kinan ‘kakaidwan ku.’[§]

²⁶ Baydu sa lugal la pinisabyanan kun ‘Alwa kataw tawu,’ bêgên silan mani ‘anak Bapan Namalyari ya nabyay.’
„*“

²⁷ Buy tungkul laman sa mani Israelita, sinabin Propeta Isaias,

“Agyan kasin lakê pun balas sa agid dagat ya layin Israel, kay pêpêrad da miligtas kalla.

²⁸ Tagawan tambêng buy napilmi ya pamarusa ya daygên Panginuun

sa mani tawu sa babun luta.”[†]

²⁹ Sinabi êt Isaias,

“Ya Panginuun na Makapangyarian, namitagan yan dakun umnuy layi tamu.

Nu a na dayi dinyag ga abiin,

§ 9:25 9:25 Hosea 2:23. * 9:26 9:26 Hosea 1:10. † 9:28 9:28 Isaias 10:22-23.

kaparisu kitamina dayin balayan Sodoma buy balayan Gomorra ya naupud dana.”‡

Ya Israel buy Mangêd da Balita

³⁰ Ati ya labay kun sabin. Ya mani alwan Judioy asê nagpilit magin matinêk, intuwad silan Bapan Namalyarin matinêk gawan sa panampalataya la kan Jesus. ³¹ Nuwa ya mani Judioy nagpilit magin matinêk sa kapamilitan panunul la sa Kautusan, a sila nagin matinêk. ³² Uysiyan a sila ya nagin matinêk ta? Tagawan nagtiwala sila sa diyag la buy a sila nanampalataya kan Jesu Cristu. Nidumpul sila sa “batuy mamakadumpul.” ³³ Kaparison abituy sinabin Bapan Namalyari sa Kasulatan tungkul kan Cristu, “Elêwên yu! Nikabit takun gisay batu sa Zion ya kapidumpulan mani tawu angga sa mipalukub sila.

Nuwa ya manampalataya kana, a ya mipakadêng-êy.”§

10

¹ Mani mapatêl kuway, ya labay ku buy panipanalangin ku kan Bapan Namalyari, abituy miligtas ta dayi ya mani kalayi kun Judio. ² Magpapêtêg gakun labaylabay lan pagsuywan si Bapan Namalyari. Nuwa a la tanda nu parasaantuy pêtêg ga kapapaidu kan Bapan Namalyari. ³ Ta a la tanda nu parasaantun ituwad Bapan Namalyarin matinêk ka gisay tawu buy nanyag silayna man sarili lan paralan. Kabay a la sinunul la paralan Bapan Namalyari amên ituwad silan matinêk. ⁴ Ta a la tanday sabay si Cristuy katuparan Kautusan amên ya kaganawan manampalataya kana, ituwad dan Bapan Namalyarin matinêk.

---

‡ 9:29 9:29 Isaias 1:9. § 9:33 9:33 Isaias 8:14; 28:16.

Ya kaligtasan para sa kaganawan

⁵ Paradi ya impasulat kan Moises tungkul sa tawuy pan-ituwad Bapan Namalyarin matinêk batay sa Kautusan, “Ya tawuy manunul sa kaganawan utus Bapan Namalyari, mabiyen yan biyay ya ayin katganan.”* ⁶ Paradi yaman ya idi sa Kasulatan tungkul sa pangamatinêk sa kapamalatan panampalataya, “Agana mina sabin sa sarili muy ‘Sisabêt ta magdakêy sa langit’† amên lakwên si Cristun ipayêpa baydi buy magsabi ya nu parasaantu kitamun magin matinêk? ⁷ Buy agana mu êt sabin na kaylangan dilag pun maku sa lugal nangamamati”‡ amên ipaimata si Cristu. ⁸ Nun a pansabin Kasulatan, “Ya Sabin Bapan Namalyari, idi yana kamuyu. Idi baysên sa bêkê yu buy pansabin bêbêy yu.”§

Ya Sabin Bapan Namalyari, ayin kaatag nun a ya panampalatayay pan-ipangaral yan. ⁹ Nu ipapêtêg mu sa arapan mani tawuy “Si Jesus ya Panginuun” buy manampalataya kan buun bêkê ya inuman yan pinabyay Bapan Namalyari, miligtas ka. ¹⁰ Tagawan pan-ituwad Bapan Namalyarin matinêk ya tawuy manampalataya kana un buun bêkê buy pan-iligtas nay tawuy magpapêtêg sa arapan mani tawuy, “Si Jesus ya Panginuun.” ¹¹ Gawan idi sa Kasulatan, “Asê mipakadêng-êy ya sisabêt man na manampalataya kana.”* ¹² Ayin pamikaatag ga Judio sa alwan Judio. Gawan gigisay Panginuun kaganawan buy pagpalên nan sadyay lakê ya kaganawan mamêg kana. ¹³ Tagawan idi sa Kasulatan, “Nu sisabêt man na mamêg sa Panginuun, miligtas ya.”†

* **10:5** 10:5 Levitico 18:5. † **10:6** 10:6 Deuteronomio 30:13. ‡ **10:7** 10:7 Deuteronomio 30:13. § **10:8** 10:8 Deuteronomio 30:12-14. * **10:11** 10:11 Isaias 28:16. † **10:13** 10:13 Joel 2:32.

¹⁴ Nuwa parasaantu silan mamêg nu a sila pun manampalataya kana? Buy parasaantu silan manampalataya nu a la pun nalêngêy tungkul kana? Buy parasaantu silan makalêngê nu ayin mangaral kalla? ¹⁵ Buy parasaantun mangaral ya tawu tungkul kana nu asê in-utus? Ati ya idi sa Kasulatan tungkul sa mani in-utus na, “Mamangêd êlêwên na pallumatêng mamipatandan Mangêd da Balita.”[‡] ¹⁶ Nuwa alwan kaganawan nakalêngên Mangêd da Balitay nanampalataya. Ta sabitun nuna pun, sinabin propeta Isaias, “Panginuun, paran ayin naniwala sa in-aral yan.”[§]

¹⁷ Kabay kay manampalatayay tawu nu malêngê nay mangaral Mangêd da Balita tungkul kan Cristu. Buy malêngê na nu dilag mangaral kana. ¹⁸ Dat paradi ya pan-isipin kaatag, “Pêtêg nayin asê pun nakalêngên Mangêd da Balitay mani Israelita?” Alwan pêtêg ga abiin! Nakalêngê silayna, tagawan idi sa Kasulatan, “Nalêngê sa kaganawan lugal la tunuy la, buy ya pansabin la, nilatêng ngana angga sa kataganan babun luta.”^{*}

¹⁹ Dat paradi ya pan-isipin kaatag, “Ya mani Israelita, a la pun nayi yaman mapukatan na Mangêd da Balita tungkul kan Cristu?” Alwan pêtêg ga abiin! Tagawan ayun sa insulat Moises, sinabin Bapan Namalyari kallay “Paimunun kataw sa mani alwan Israelita.

Patubagên kataw sa mani tawuy ayin tanda.”[†]

²⁰ Buy buun pas-êy sinabin Isaias ya pan-ipasabin Bapan Namalyari tungkul sa mani alwan Judio, “Nakitan nakun mani tawuy asê mangkap kangku.

[‡] **10:15** 10:15 Isaias 52:7. [§] **10:16** 10:16 Isaias 53:1. ^{*} **10:18** 10:18
Mani Kanta 19:4. [†] **10:19** 10:19 Deuteronomio 32:21.

Impakilala kuy sarili ku sa mani asê mamatang tungkul kangku.”‡

²¹ Nuwa tungkul laman sa Israel, ati ya sinabin Bapan Namalyari,

“Nabuyut takinan mamêg buy mangêtêng sa gisay bansay nakdêy ya ulu

buy asê manunul kangku.”§

11

Ya lunus Bapan Namalyari sa Israel

¹ Dat paradi ya pan-isipin yu, “Insakwil la nayin Bapan Namalyari ya layin Israel ya pinili na?” Asê pêtêg ga abiin! Tanda ku, ta siku man ni gisa kun Israelita. Ubat taku sa layin Benjamin ya ubat êt sa layin Abraham. ² Asê insakwil Bapan Namalyari ya layin Israel ya pinili nayna sabitun umpisa pun. A yu nayi tanday idi sa Kasulatan ya pamikisabin mangêd Propeta Elias kan Bapan Namalyari laban sa mani Israelita? ³ Ati ya sinabi na, “Pangin-uun, pinati lay mani propeta mu buy inlasak lay mani pamiandugan kamu. Kay siku tay nitagan buy labay laku pun êt patin.”*

⁴ Nuwa ati ya pikitbay Bapan Namalyari kana, “Namipapawa kun pituy libuy mani Israelitay para kangku ya asê nangulimên sa diyusdiyusan ya si Baal.†”

⁵ Para êt baydu amêsên. Dilag pun mani nitagan na Israelitay pinilin Bapan Namalyari gawan sa kangêdan na.

⁶ Amêsên, ya pamili na kalla, alwan gawan sa mangêd da diyag la, nun a gawan sa kangêdan Bapan Namalyari. Tagawan nu sa mangêd da diyag la ya pamili na kalla, asina malyarin sabin na gawan sa kangêdan Bapan Namalyari.

‡ 10:20 10:20 Isaias 65:1. § 10:21 10:21 Isaias 65:2. * 11:3 11:3 1 Ari

19:10; 19:14. † 11:4 11:4 Baal: sabay ya diyusdiyusan mani Cananeo. 1 Ari 19:18

⁷ Ya labay sabin abiin, agyan nagpilit ta mani Israelitan ituwad silan Bapan Namalyarin matinêk, a la pun êt naduwang nga abiin. Kay mani pinilin Bapan Namalyari ya nakaduwang. Nuwa ya kaatag Israelita, pinakdêy nay ulu la. ⁸ Kaparisun abituy idi sa Kasulatan, “Dinyag silan Bapan Namalyarin ayin nakêm.

Buy angga amêsên, para silan bulag o asê kalêngê sa kapêtêgan.”‡

⁹ Sinabi êt David da tungkul kalla, “Ya pagpesta la sabay ya pakadyag paratay kalla.

Midumpul buy maparusan sila.

¹⁰ Mabulag sila ta dayi

buy mangakukuba sa sadyay kasakitan kaban nabyay sila.”§

¹¹ Dat paradi ya pan-isipin yu, “Nidumpul la mani Judio gawan a sila nanampalataya kan Jesus. Labay sabin, mipakadawak sila kanuman.” Asê pêtêg ga abiin! Nuwa gawan sa pallabag la, nabiyon panawun na mani alwan Judio ya miligtas. Buy sa pakapakun baydu, mainggit ta mani Judio.

¹² Ya pallabag la, nam-in maragul la nabang sa mani alwan Judio, tagawan nabiyon silan panawun na manampalataya kan Jesus. Nuwa nu manampalatayay na kan Jesus ya mani Judio, igit pun bayduy nabang nga maidin kalla.

Ya kaligtasan alwan Judio

¹³ Amêsên, ati ya sabin ku kamuyuy mani alwan Judio. Dinyag gakun apostul Bapan Namalyari para kamuyu, buy pan-ipagmaragul kuy tungkulan ku. ¹⁴ Dat sa kapamilatan ati, madyag kun magpadayag sa mani kaparisu kun Judio amên manampalatayay dakun umnu kalla buy miligtas.

‡ **11:8** 11:8 Deuteronomio 29:4; Isaias 29:10. § **11:10** 11:10 Mani Kanta 69:22-23.

¹⁵ Ya pamisakwil Bapan Namalyari sa mani Judio sabay ya paralan amên ikasundu kan Bapan Namalyari ya mani tawu sa babun luta. Kabay nu manampalatayay mani Judio buy manguman silan tanggapên Bapan Namalyari, para silaynan pinabyay manguman.

¹⁶ Maiparisu tamuy mani Judio sa ginêmês sa arina. Nu banal la ginêmês sa arina ya in-andug kan Bapan Namalyari, para êt bayduy buun arinay ginêmês. Buy nu banal la gisay yamut kayuy in-andug kan Bapan Namalyari, para êt bayduy sanga na. ¹⁷ Ya mani Judio, maiparisu sila sa gisay kayun ulibuy pinutus sa dakun umnuy sanga, gawan a sila nanampalataya. Buy sikaw wa mani alwan Judio, maiparisu kaw sa sangan ulibuy bêngat tan tinumubu ya intumpang bilang kasagilin pinutus sa sanga. Kabay niawyun kaw sa mani kangêdan Bapan Namalyari sa mani Judio. ¹⁸ Nuwa sikaw wa mani alwan Judio, agana kaw magpadayêw wa mas mangêd kaw sa mani Judioy imparisu sa sangay pinutus. Tagawan alwan sangay mamabyay sa yamut, nun a ya yamut ta mamabyay sa sanga.

¹⁹ Paradi ya pan-isipin yu, “Pinutus sila amên maintumpang kay.” ²⁰ Pêtêg ga abiin. Pinutus sila gawan a sila nanampalataya kan Cristu buy sikaw waman na intumpang gawan nanampalataya kaw. Kabay agana kaw magmatag-ay, nun a malimu kaw. ²¹ Tagawan nu pinutus Bapan Namalyari ya namtêg sanga ya sabay ya mani Judio, sikaw pun nayi, pilmin putusun nakaw. ²² Disati makitan tamuy kangêdan buy kaigpitan Bapan Namalyari. Maigpit ya sa mani tawuy nanyag kasalanan, nuwa mangêd ya kamuyu nu manugêl kaw sa kangêdan na. Nuwa nu asê, sikaw man, putusun êt. ²³ Buy nu manampalatayay nay mani Judio, itumpang silan manguman sa puun kayu, gawan agyun daygên Bapan Namalyari ya

abiin. ²⁴ Tagawan nu sikaw wa sangan puun kayun ulibuy bêngat tan tinumubu, naitumpang nakaw sa intanêm ma puun kayun ulibu agyan asê taganan pandaygên na abiin, kapamitumpang manguman Bapan Namalyari un mani sangay manan pinutus sa intanêm ma puun kayun ulibu.

Si Bapan Namalyari ya mapallunus sa kaganawan

²⁵ Mani mapatêl la alwan Judio, labay kun matandan yuy gisay nakaliim ma kapêtêgan ya kay babayu kun ipatanda kamuyu. Dat pan-isipin yuy mamangêd kaw kaysa sa mani Judio. Nuwa agyan malakê sa mani Judioy nakdêy ya ulu amêsên, dilag katganan na panawun na abiin, gawan kay pan-êngganan miustuy bilang mani alwan Judioy manampalataya kan Cristu. ²⁶ Pamakayarin abiin, miligtas ya kaganawan Israelita kaparisun idi sa Kasulatan,
 “Maubat sa Zion ya Mamiligtas.

Itas nay kadawakan sa layin Jacob.

²⁷ Daygên kuy kasunduwan na ati kalla,
 itas kuy mani kasalanan la.”*

²⁸ Gawan asê tinanggap mani Judioy Mangêd da Balita tungkul kan Jesus, napagkatubag silan Bapan Namalyari amên sikaw wa mani alwan Judio, mabiyen kaw panawun miligtas. Nuwa gawan ya mani Judioy pinilin Bapan Namalyari, kaidwan na sila pun êt gawan sa pangaku na sa mani ninunu la. ²⁹ Gawan na pamêg Bapan Namalyari buy degalu na, asê magbayu. ³⁰ Sikaw wa mani alwan Judio, mana kaw asê manunul kan Bapan Namalyari, nuwa kinalunusan nakaw gawan asê nanunul la mani Judio. ³¹ Para êt bayduy mani Judio ya sa kapakan a la panunul kan Bapan Namalyari, kinalunusan na sila kaparisun lunus na kamuyu. ³² Tagawan pinasawan Bapan

* 11:27 11:27 Isaias 59:20-21; Isaias 27:9; Jeremias 31:33-34.

Namalyari ya magin ipus kasalanan na kaganawan tawu amên maipakit na kallay lunus na.

Pangulimên kan Bapan Namalyari

- 33 Sadyay kangêdan Bapan Namalyari! Nalalêlalêy kabiyasnan buy tanda na!
A tamu agyun intindin na balang labay na buy dyag na!
- 34 Sisabêt ta mamakatandan idi sa isip Panginuun?
Sisabêt êt ta makapagpayu kana?†
- 35 Sisabêt ta makapam-i kanan dakun sabêt amên ablasên nan utang nga nakêm?‡
- 36 Tagawan ya kaganawan bagay, ubat kana buy sa kapamilatan na buy para kana.
Ulimênên ya Bapan Namalyari kanuman! Awuy Panginuun.

12

Pamibiyaybiyay bilang manampalataya

¹ Kabay mani mapatêl, makisabi yaku kamuyu alang-alang sa sadyay lunus Bapan Namalyari kantamu, idin yu kanay mani lawini yu bilang andug ga nabyay, banal buy kapapaidu kana, ta abiin ya pêtêg pangulimên kana.

² Gana yu tubsun na mani pandaygên mani tawuy asê manunul kan Bapan Namalyari, nun a pasawan yun pawan ibayun Bapan Namalyari ya isip yu amên matandan yuy kalabayan na, nu sabêt ta mangêd, ganap buy kapapaidu sa pangêlêw na.

³ Gawan sa kangêdan Bapan Namalyari kangku, pansabin ku kamuyuy agana yu paulagan na sarili yu un igit pun sa ustu. Nun a, papakaisipin yuy pêtêg yun

---

† 11:34 11:34 Isaias 40:13. ‡ 11:35 11:35 Job 41:11.

kaagyuwan ayun sa panampalatayay indin Bapan Namalyari kamuyu. ⁴ Malakêy partin lawini tamu, nuwa balang parti, dilag sarisarilin pandaygên. ⁵ Para kitamu êt bayduy mani manampalataya. Agyan malakê kitamu, gigisay lawini tamu kan Cristu, buy balang gisa kantamu mibêbêtêk. ⁶ Magmikakanayun na kaagyuwan na ubat kan Bapan Namalyari buy pan-idigalu na kantamuy abiin ayun sa kangêdan na. Kabay gamitin tamuy abiin na kaagyuwan. Nu ya kaagyuwan gisay tawu, mamipatandan sabi ya ubat sa Ispiritun Bapan Namalyari, kaylangan nan ipatanday abiin ayun sa panampalataya na. ⁷ Nu ya kaagyuwan gisay tawu, paglingkud sa kaparisu, maglingkud ya. Nu manuruy na man êt, manuru ya. ⁸ Nu sabi ya pamapas-êy, magsabi yan pamapas-êy. Nu pam-i, mam-i yan buun nakêm. Nu mamunu, mamunu yan buun sipêg, buy nu panawup sa mangaylangan, manawup yan dilag tula.

⁹ Miiidu kaw tapat. Kasulapwan yuy nadawak ka diyag buy pawa yun daygên na mangêd. ¹⁰ Miiidu kaw bilang mipapatêl kan Cristu. Galangên yuy balang gisa un igit pun sa panggalang la kamuyu. ¹¹ Agana kaw magtamad, nun a magpakasipêg kaw buy buun bêkê kaw maglingkud sa Panginuun. ¹² Buy gawan dilag kaw kapilmian kan Bapan Namalyari, matula kaw. Mibabata kaw sa mani kasakitan buy pawa kaw manalangin. ¹³ Sawpan yuy mani pinilin Bapan Namalyarin kay kana ya mangaylangan. Buy pasunun yu sa bali yuy mani dayuwan. ¹⁴ Manalangin kaw kan Bapan Namalyari ya pagpalên nay mani tawuy mamasakit kamuyu. Pagpalên yu sila buy agana yu sila isumpa. ¹⁵ Makitula kaw sa mani matula buy makidamay kaw sa mani malungkut. ¹⁶ Bumyay kaw un dilag pamikibêtêk sa balang gisa. Agana kaw magmatag-ay, nun a makipagkaluguran kaw sa mani tawuy nayêpay kabilyan.

Agana kaw magbibiyasa.

¹⁷ Nu dilag manyag nadawak kamuyu, agana yu sila ablasên nadawak. Daygên yuy mangêd sa pangêlêw kaganawan tawu. ¹⁸ Daygên yuy kaganawan agyu yu amên bumyay kaw dilag mangêd da pamikiawyun sa kaganawan tawu. ¹⁹ Mani kakaidwan, agana kaw mangablas, nun a ipabaala yu kan Bapan Namalyari, tagawan sinabin Pang-inuun sa Kasulatan, “Sikuy mangablas, sikuy mamarusa.”*

²⁰ Kabay

“Nu layangên na kapati mu, pakan muya.

Nu napêl-ang ya, paynêmên muya.

Gawan nu daygên muy mani abiin, mipakadêng-êy ya sa sarili na.”†

²¹ Agana kaw magpasambut sa nadawak, nun a sambutun yuy nadawak sa kapamilatan panyag mangêd.

13

Pagpasakup sa mani manungkulan

¹ Magpasakup kaw kaganawan sa mani manungkulan sa gubernu. Ta ubat kan Bapan Namalyari ya tungkulan la buy siya ya namipaiknu kalla. ² Kabay ya mallumaban sa mani manungkulan, mallumaban ya êt kan Bapan Namalyari ya namipaiknu kalla. Buy gawan di, parusan na sila. ³ Ya mani manungkulan, a sila sêpat kalimwan mani tawuy manyag mangêd. Ya sêpat taman malimu kalla, abituy mani tawuy manyag nadawak. Kabay nu labay yun ayin kaw kalimwan sa mani manungkulan, daygên yuy mangêd buy dayêwên lakaw pun êt. ⁴ Tagawan ya mani manungkulan, maglingkud sila kan Bapan Namalyari para sa ikakangêd yu. Nuwa nu manyag kaw nadawak, sêpat kaw malimu gawan nagkapangyarian silan parusan kaw.

* **12:19** 12:19 Deuteronomio 32:35.
25:21-22.

† **12:20** 12:20 Mani Kawikaan

Maglingkud sila kan Bapan Namalyari ya mamarusa sa mani manyag nadawak. ⁵ Kabay magpasakup kaw sa mani manungkulan, alwan kay amên a kaw maparusan, nun a gawan tanda yinay abiin na ustu yun daygên.

⁶ Abiin êt ta sangkan ya siyan mam-i kitamun buwis sa gubernu. Tagawan ya mani manungkulan, lingkud silan Bapan Namalyari buy kay pandaygên lay tungkulan la. ⁷ Kabay idin yuy sêpat yun idin. Bayaran yu sa gubernuy buwis yu, galangên yuy sêpat yun galangên buy parangalên yuy sêpat yun parangalên.

Tungkulan sa balang gisa

⁸ Agana yu pasawan mabuyutan na utang yu sa sisabêt man, liban ta sa utang nga nakêm ma dilag pangidu sa balang gisa. Tagawan ya mangidu sa kaparisu na sabay ya manupad sa Kautusan Bapan Namalyari. ⁹ Ya mani kautusan, ati sila ya “Agana ka makikanayun, agana ka mamatin tawu, agana ka manakaw, buy agana mu angadên ya alwan kamu.”* Si abiin sila buy ya kaatag pun na mani kautusan, idi sa lalên gigisay utus, “Kaidwan muy kaparisu mun tawu kaparisun pangidu mu sa sarili mu.”†
¹⁰ Ya tawuy mangidu, a ya manyag nadawak sa kaparisu na. Kabay nu miiidu kitamu, pantuparên tamuy buun Kautusan.

¹¹ Daygên yuy abiin gawan tanda yuy marani yanay palumatêng Jesus. Kabay mimata kawna ta marani yay uras pamiligtas kaysa sabitun nuna kitamun nanampalataya.
¹² Ta sabitun nuna, para kitamun idi sa kadlêman, nuwa amêsên marani yan maranun. Kabay lakwanan taminay panyag tamun nadawak kaparisun pandaygên mani tawuy idi sa kadlêman. Buy il-an tamuy sarili tamu sa

---

* **13:9** 13:9 Exodo 20:13-15; 20:17; Deuteronomio 5:17-19; 5:21. † **13:9** 13:9 Levitico 19:18.

panyag mangêd ya paran pan-isulud tamuy panagka ya gamitin sa nasawang. ¹³ Bumyay kitaminan mangêd kapisun pambumyay mani tawuy idi sa nasawang. Agana kitamu maglasing, agana kitamu makiawyun sa maguluy pagsaya, agana kitamu makikanayun, agana kitamu manyag kalaswaan, agana kitamu makipati buy agana kitamu mikakasêm. ¹⁴ Muna, pakitbusan tamuy biyay Panginuun Jesu Cristu. Buy agana tamu sunulun na kalabayan lawini tamu.

14

Agana mangatul patêl

¹ Tanggapên yuy patêl la mayna sa panampalataya buy agana yu pisubakan na tungkul sa sarili nan paniwala. ² Alimbawa, dilag patêl la maniwalan ya kaganawan pangkanên, malyarin kanên. Nuwa dilag êt patêl la maynay panampalatayay maniwalan kay gulay ya sêpat nan kanên. ³ Ya tawuy maniwalan malyarin kanên na kaganawan, agana ya dayi mandustak tawuy kay gulay ya pangkanên. Ya tawuy maniwalan kay gulay ya sêpat nan kanên, agana ya êt dayi mangusgan tawuy maniwalan malyarin kanên na kaganawan, tagawan parisu silan pantanggapên Bapan Namalyari. ⁴ Sisabêt ka amên mangusgan ipus kaatag? Kay ya amung nay malyarin mangusga kana nu ustu o mali ya dinyag ipus na. Para êt baydu kantamun mani manampalataya. Kay ya Panginuun Jesus ya malyarin mangusga kantamu nu ustu o asêy mani pandaygên tamu. Buy madyag tamuy ustu gawan pansawpan na kitamu.

⁵ Dilag mani tawuy maniwalan mas maulagay gisay allu kaysa sa kaatag. Dilag êt taman tawuy kay pariparisu kanay kaganawan allu. Ya balang gisa, sêpat asê magmikakunu sa paniwala na tungkul sa mani bagay ya abiin.

⁶ Ya tawuy dilag pampaulagan na allu, manyag ya para sa Panginuun. Buy ya tawuy mangan agyan sabêt ta kanên, manyag ya êt para sa Panginuun, tagawan pampasalamatan nay Bapan Namalyari para sa pangkanên na. Ya asê mangan umnuy kalasin pangkanên, manyag ya êt para sa Panginuun buy magpasalamat ya êt kan Bapan Namalyari. ⁷ Ayin gisa man kantamuy mambumyay kay para sa sarili na buy ayin êt gisa man kantamuy mangamati kay para sa sarili na. ⁸ Nu mambumyay kitamu, mambumyay kitamu para sa Panginuun. Buy nu mati kitamu, mati kitamu para sa Panginuun. Kabay mabyay kitamu man o mati, sa Panginuun kitamu. ⁹ Tagawan nati si Cristu buy nanguman yan nabyay amên magin Panginuun yan mani nabyay buy nangamamati. ¹⁰ Kabay agana yu usgên o dustakên na patêl yu kan Cristu. Tagawan sikitamun kaganawan, mag-arap kitamu sa pangukum Bapan Namalyari. ¹¹ Tagawan pansabin Panginuun sa Kasulatan, “Nu parasaantun napilmi ya nabyay yaku, para êt baydun napilmi ya manduku kangkuy balang gisa buy kilalanên laku bilang Namalyari.”* ¹² Kabay sikitamun kaganawan, managut kan Bapan Namalyari sa mani dinyag tamu.

¹³ Kabay agana tamu usgên na balang gisa, nun a sêpat kitamun magdisisyun ya a tamina daygên na mani bagay ya magin sangkan pangasalanan mapatêl tamu. ¹⁴ Gawan nakibêtêk kaku sa Panginuun Jesus, taganan maniwala kun ayin pan-ibawal la kanên. Nuwa nu pan-isipin gisay tawuy dilag pangkanên na madinat buy bawal kanên, agana nayna kanên. ¹⁵ Nu matibsêy patêl mu gawan sa pangkanên mu, alwaynan pangiduy pan-ipakit mu kana. Agana mu ipakadawak ka patêl mu kan Cristu gawan sa kanên, ta nati êt si Cristu para kana. ¹⁶ Agana mu daygên na dakun sabêt ta bagay, agyan mangêd para

---

* 14:11 14:11 Isaias 45:23.

kamu, nu mamipakadawak sa patêl mu sa panampalataya. ¹⁷ Tagawan na pag-arin Bapan Namalyari, alwan tungkul sa pangkanên o pan-inêmên, nun a tungkul sa matinêk ka pamibiyaybiyay, kapatêtbêkan buy kasiglan na ubat sa Ispiritun Bapan Namalyari. ¹⁸ Ya maglingkud kan Cristu sa parabaysên na paralan, kapapaidu ya kan Bapan Namalyari buy panggalangên yan kaparisu nan tawu.

¹⁹ Kabay pagpilitan tamun daygên na mangêd da pamikiawyun sa balang gisa un dilag pamapas-êy. ²⁰ Agana mu sirên na panampalatayan gisay tawuy nailigtas san Bapan Namalyari, gawan kay sa pangan mu. Kaganawan pangkanên malyarin kanên, nuwa nu magin sangkan na abiin un pangasalanan kaatag, asê mangêd nu kanên muy abiin. ²¹ Mas mangêd tay ganay na mangan karni o minêm alak o daygên na gisay bagay nu abituy magin sangkan pangasalanan patêl mu. ²² Kabay sabêt man na paniwalan mu sa mani bagay ya abiin, kay sika tana buy si Bapan Namalyari ya magtanda. Pinagpalay tawuy asê pan-usigin nakêm na gawan sa panyag nan mani bagay ya ustu sa paniwala na. ²³ Nuwa nu sisabêt man na mangan un magluway nakêm tungkul sa pangkanên na, mangasalanan ya gawan asê makaayun na abiin sa paniwala na. Tagawan sabêt man na mani pandaygên tamu, nu asê makaayun sa paniwala tamu, kasalanan na abiin.

15

Bumyay kitamu para sa ikakangêd kaatag

¹ Sikitamuy nangapapas-êy sa panampalataya, pibatatan tamun sawpan na mapatêl tamuy mangayna sa panampalataya. Alwan kay ikasaya tamuy isipin tamu,

² nun a ya ikasaya êt kaatag amên pumas-êy êt ta panam-palataya la. ³ Agyan si Cristu, alwan ikasaya nay inisip na, nun a ayun sa Kasulatan,

“Sa pamustak la kamu, sikuy pinustak la.”*

⁴ Ta ya kaganawan Kasulatan Bapan Namalyari sabitun nunan panawun, insulat amên turwanan kitamu. Buy sa kapamilatan Kasulatan Bapan Namalyari, mabiyasa kitamun mibabata buy pumas-êy ya nakêm tamu. Buy sa pakapakun baydu, mabiyam kitamun kapilmian sa mani pangakun Bapan Namalyari.

⁵ Si Bapan Namalyari ya mamapas-êy buy mam-in kapibabatan kantamu ya sabay ya manawup dayi kamuyun bumyay dilag pamibêbêtek bilang mani tagasunul Cristu Jesus. ⁶ Sa pakapakun baydu, miaawyun kaw mangulimên kan Bapan Namalyari ya Namalyari buy Panginuun tamun Jesu Cristu.

Ya Mangêd da Balita para sa mani alwan Judio

⁷ Kabay tanggapên yuy balang gisa kaparisun pananggap Cristu kamuyu amên maulimên si Bapan Namalyari.

⁸ Ganakên yuy naglingkud si Cristu sa mani Judio amên ipapêtêg nay tapat si Bapan Namalyari sa mani pangaku na sa mani ninunu la. † ⁹ Buy alwan kay abiin ta impakit êt Cristuy lunus Bapan Namalyari sa mani alwan Judio amên sa pakapakun baydu, maulimên la êt si Bapan Namalyari. Paradi ya idi sa Kasulatan,

“Kabay ulimênên katay Bapan Namalyari sa lukup mani alwan Judio,

buy magkanta kun pangulimên kamu.”‡

¹⁰ Buy sinabi pun êt sa Kasulatan,

---

* 15:3 15:3 Mani Kanta 69:9. † 15:8 15:8 Impangakun Bapan Namalyari sa mani ninunu la ya lumatêng ya Mamiligtas. ‡ 15:9 15:9 2 Samuel 22:50; Mani Kanta 18:49.

“Sikaw wa mani alwan Judio, makitula kaw sa mani Israelitay pinilin Bapan Namalyari.”[§]

¹¹ Buy sinabi pun,

“Sikaw wa mani alwan Judio, ulimênên yu si Bapan Namalyari

buy sikaw wa idi sa kaganawan bansa, mangulimên kaw kana.”^{*}

¹² Sinabi yaman propeta Isaias,

“Maubat sa layin Jesse

ya gisay mamunu sa mani alwan Judio,

Buy sabay siyay pan-asaan la.”[†]

¹³ Si Bapan Namalyari ya mam-in kapilmian kantanu, siya êt dayi ya mam-i kamuyun buun tula buy kapatêtbêkan sa kapamilatan panampalataya yu kana. Sa pakapakun baydu, madagdagan pun na kapilmian yu sa kapamilatan kapangyarian Ispiritu na.

Ya sangkan panulat Pablo

¹⁴ Mani mapatêl, tanda kuy natupus kaw kangêdan, dilag kaw ustuy katandan sa panampalataya kan Jesus buy katanda kaw mamipaganaka sa balang gisa. ¹⁵ Paraman baydu, napas-êy ya nakêm kun nanulat kamuyu tungkul sa mani bagay ya sêpat kun ipaganaka kamuyu. Tagawan sa kangêdan Bapan Namalyari, ¹⁶ dinyag nakun lingkud Cristu Jesus bilang pari sa mani alwan Judio. Buy panialaral kuy Mangêd da Balitan Bapan Namalyari kalla amên magin kaparisu silan andug ga kapapaidu kan Bapan Namalyari buy in-il-an sila para kana sa kapamilatan Ispiritu na. ¹⁷ Buy gawan nakibêtêk kaku kan Cristu Jesus, maipagmaragul kuy paglingkud ku kan Bapan Namalyari. ¹⁸ Buy ayin nakun kaatag maipagmaragul nun a ya mani

§ 15:10 15:10 Deuteronomio 32:43.

* 15:11 15:11 Mani Kanta 117:1.

† 15:12 15:12 Isaias 11:10.

dinyag Cristu sa kapamilatan ku. Ta sa kapamilatan mani pagsabi ku buy diyag ku, naisagyat kuy mani alwan Judio ya manunul kan Bapan Namalyari. ¹⁹ Nadyag kuy abiin sa sawup mani imala, mani mamakaupapas sa diyag buy sa kapamilatan kapangyarian Ispiritun Bapan Namalyari. Kabay ubat sa balayan Jerusalem angga sa prubinsyan Ilirico, naipatanda kinay Mangêd da Balita tungkul kan Cristu. ²⁰ Ayin nakun kaatag labay daygên nun a maiaral kuy Mangêd da Balita sa mani tawuy asê pun nakakilala kan Cristu, alwan sa mani tawuy naturwanan nan kaatag. ²¹ Idi sa Kasulatan,
 “Makilala yan mani tawuy asê pun nakatanda tungkul kana.

Makapukat ta asê pun nakalêngê tungkul kana.”‡

Ya sangkan pamakun Pablo sa Roma

²² Ya pangaral ku sa mani lugal baydi ya sabay ya sangkan ya siyan angga amêsên, a ku milakulaku kamuyu baysên. ²³ Nuwa amêsên, nayari kinay mani pandaygên ku baydi buy gawan nabuyut takinan kalabay maku baysên, ²⁴ pan-asaan kuy mapikakit kitamina amêsên. Sa pamaku ku sa Espanya, magdan naku baysên. Buy tanda kuy agyan a ku mabuyut baysên, matula ku sa pamikakit tamu. Labaylabay ku êt ta masawpan yuku sa pamaku ku sa Espanya ubat baysên. ²⁵ Nuwa amêsên, maku waku pun sa Jerusalem amên iatêl la sawup sa mani pinilin Bapan Namalyarin kay kana. ²⁶ Tagawan na mapatêl sa prubinsyan Macedonia buy sa prubinsyan Acaya, matula silan nam-in sawup para sa mani kaluluy mani pinilin Bapan Namalyarin kay kana baydu sa Jerusalem. ²⁷ Matula lan dinyag ga abiin buy abiin na ustu, gawan dilag silan utang nga nakêm sa mani mapatêl la Judio sa Jerusalem.

---

‡ 15:21 15:21 Isaias 52:15.

Gawan abiin na alwan Judio, nadakayan silan pagpapalan ispiritwal un mani Judio. Kabay sêpat la êt sawpan na mani Judio sa mani kaylangan la. ²⁸ Pamakayari kun maipalêt ta natipun na sawup sa mani mapatêl sa Jerusalem, magdan naku baysên kamuyu bayu waku maku sa Espanya. ²⁹ Tanda kuy sa pamaku ku baysên, lubus kitamun pagpalên Cristu.

³⁰ Kabay makisabi yaku kamuyuy mapatêl, alang-alang sa Panginuun Jesu Cristu buy sa pangiduy indin kantamun Ispiritun Bapan Namalyari, sawpan yuku sa kapamilatan buun nakêm yun panalangin kan Bapan Namalyari para kangku. ³¹ Manalangin kaw para kangku amên miligtas saku sa mani asê manampalataya kan Jesus sa prubinsyan Judea. Buy manalangin kaw êt ta ya sawup pa gêtan ku sa mani pinilin Bapan Namalyarin kay kana ya idi sa Jerusalem, matula lan tanggapên. ³² Sa pakapakun baydu, nu kalabayan Bapan Namalyari, matula kun lumatêng baysên kamuyu buy makapagpaynawa sa lukup yu. ³³ Mapakamuyu ta dayi si Bapan Namalyari ya pangubatan kapatêt bêkan. Awuy Panginuun.

16

Mani Pangumusta

¹ Amêsên, labay kun ipakilala kamuyuy patêl tamu ya si Febe. Maglingkud ya sa mani manampalatayay miaawyun na idi sa balayan Cencrea. ² Makisabi yaku kamuyun tanggapên yuya bilang patêl sa Panginuun, gawan abiin ya ustuy pandaygên sa mani pinilin Bapan Namalyarin kay kana. Sawpan yuya sa sabêt man na kaylangan na, gawan malakêy nasawpan na buy gisa kina baydu.

³ Sabin yu kallan Priscila buy kan Aquilay nagpapakun silayna. Kaparisu ku silan maglingkud kan Cristu Jesus. ⁴ In-il-an lay biyay la para kangku. Maragul

la utang nga nakêm ku kalla buy alwan kay siku, nun a agyan ya kaganawan manampalatayay miaawyun na alwan Judio.

⁵ Sabin yu êt sa mani manampalatayay miaawyun na mititipun sa bali lan Aquila buy Priscila ya nagpapakun silayna.

Sabin yu êt sa kakaidwan kun kaluguran ya si Epeneto ya nagpapakun nina. Sabay siyay nunan nanampalataya kan Cristu sa prubinsyan Asia.

⁶ Sabin yu kan Mariay nagsipêg naglingkud kamuyu, ya nagpapakun nina.

⁷ Sabin yu kallan Andronico buy Junia ya mani kaparisu kun Judio ya nagpapakun silayna. Nakaawyun ku sila sa sukulan buy nuna sila kangkun nanampalataya kan Cristu buy kilala silan mani apostul.

⁸ Sabin yu êt kan Ampliato ya kakaidwan kun kaluguran sa Panginuun ya nagpapakun nina.

⁹ Sabin yu êt kan Urbano ya kaparisu kun maglingkud kan Cristu buy sa kakaidwan kun kaluguran ya si Estaquis ya nagpapakun silayna.

¹⁰ Sabin yu êt kan Apeles ya gisay napaptêgan tapat ta lingkud Cristu ya nagpapakun nina.

Sabin yu êt sa pamilyan Aristobulo

¹¹ buy sa kaparisu kun Judioy si Herodion

buy sa mapatêl sa Panginuun sa pamilyan Narciso ya nagpapakun silayna.

¹² Sabin yu êt kallan Trifena buy si Trifosa ya mani masipêg maglingkud sa Panginuun ya nagpapakun silayna.

Sabin yu êt sa kakaidwan kun kaluguran na si Persida ya masipêg naglingkud sa Panginuun ya nagpapakun nina.

¹³ Sabin yu êt kan Rufo ya gisay mangêd da maglingkud

sa Panginuun ya nagpapakun nina. Sabin yu êt sa indu nay para kinan indu ya nagpapakun nina.

¹⁴ Sabin yu kallan Asincrito, Flegonte, Hermes, Patrobas, Hermas buy sa mani mapatêl la kaawyun lay nagpapakun silayna.

¹⁵ Sabin yu êt kallan Filologo, Julia, Nereo buy sa patêl nay babayi, si Olimpas, buy sa kaganawan kaawyun lan pinilin Bapan Namalyarin kay kana ya nagpapakun silayna.

¹⁶ Miaapêt kaw bilang mipapatêl kan Cristu.

Pan-ipasabin kaganawan pustun manampalatayay mi-aawyun baydi ya nagpapakun kawna.

¹⁷ Mani mapatêl, mangillag kaw sa mani tawuy manyag pamisisyay buy magin sangkan amên magpabukut kaw sa panampalataya yu. Mangaral sila laban sa mani aral la tinanggap yu. Kabay magpakarayu kaw kalla. ¹⁸ Ya mani tawuy parabaysên, alwan Panginuun tamun Jesu Cristuy paglingkuran la, nun a kay sarili lan kalabayan na paglingkuran la. Buy pan-ilitêp lay mani tawuy ayin mayngan tanda tungkul kan Cristu sa kapamilatan mangangêd buy mamakapaiduy pagsabi la. ¹⁹ Nibalita sa kaganawan ya panunul yu sa Panginuun. Kabay matula ku. Nuwa labay kun magpakabiyasa kaw sa panyag kangêdan buy ayin tanda sa panyag kadawakan.

²⁰ Si Bapan Namalyari ya pangubatan kapatêtbêkan, marani naynan ipasambut kamuy si Satanas.

Labay kuy manugêl kamuyuy kangêdan Panginuun tamun Jesu Cristu.

²¹ Nagpapakun kaw, sabin Timoteo ya kaparisun kun maglingkud sa Panginuun buy silan Lucio, Jason buy Sosipatro ya mani kaparisu kun Judio.

²² Siku si Tercio ya nakibêtêk sa Panginuun ya pinasulat Pablo sa sulat nan ati ya magsabi kamuyun nagpapakun kawna.

²³ Pan-ipasabi êt Gaius ya nagpapakun kawna. Siku si Pablo ya makibêlêw baydi sa bali na buy baydi êt mititipun na mani manampalatayay miaawyun.

Pan-ipasabi êt patêl tamun si Quartus buy si Erasto ya pinitiwalan peran balayan ya nagpapakun kawna.

²⁴ [Pagpalên kaw kaganawan Panginuun tamun Jesu Cristu. Awuy Panginuun.]

²⁵ Ulimênên tamu si Bapan Namalyari ya sabay ya mamapas-êy panampalataya yu sa kapamilatan Mangêd da Balitay pan-ipatanda ku kamuyu. Ya Mangêd da Balitay tungkul kan Jesu Cristu, manaynan inliim sa makarang nga panawun, ²⁶ nuwa pan-ipatanday na amêsên sa kaganawan bansa sa kapamilatan mani insulat mani propeta. Si Bapan Namalyari ya ayin kamatyan, in-utus nay ipatanda tamuy Mangêd da Balita sa kaganawan tawu amên manampalataya sila buy manunul kana. ²⁷ Gigisan Bapan Namalyari ya taganan magtandan kaganawan. Ulimênên tamu ya kanuman sa kapamilatan Jesu Cristu! Awuy Panginuun.

Aytan Mag-Indi
Portions of the Holy Bible in the Ayta Mag-Indi language of the
Republic of the Philippines

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mag-Indi Ayata (Ayta, Mag-Indi)

Contributor: SIL International (in Asia)

All rights reserved.

2021-03-04

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 10 Sep 2021 from source files dated 9 Sep
2021

5d8de8ae-07a5-5b18-b655-c49f7f259880